आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : माथागढी गाउँपालिका, पाल्पा , मातागढी गाउँपालिका , पाल्पा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	दिनेश ज्ञवाली	२०७८-७-२५	हाल सम्म कार्यरत
कार्यालय प्रमुख	राजु नेपाल	२०७७-४-१	
लेखा प्रमुख	सन्तोष दाहाल	२०७८-७-२५	
लेखा प्रमुख	प्रवेश धिताल	२०७७-५-२८	
लेखा प्रमुख	चुरा बहादुर सतुङ्गी	२०७७-४-१	
		बेरुजु रकम	२६,७७२,६२०

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		२,३०,१४,०००	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३८,१४,४५,०००	चालु खर्च	२३,८९,७०,०००
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	४,११,०६,०००	पूँजीगत खर्च	१३,७७,९९,०००
राजश्व बाँडफाँट	८,५७,९२,०००	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१७,९७,५५,०००
आन्तरिक आय	१,३९,४८,०००		
अन्य आय	९,१८,७८,०००		
कुल आय	६१,४१,६९,०००	कुल खर्च	५५,६५,२४,०००
बाँकी मौज्दात		८,०६,५९,०००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस माथागढी गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४३ सभा सदस्य, २१५।४९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २६०१७ जनसंख्या रहेको छ ।	
२			**लेखापरीक्षणको उद्देश्य** स्थानीय तहको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको नियमितता तथा औचित्यको आधारमा परीक्षण गरी वित्तीय प्रतिवेदन उपर उचित आश्वस्तता प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । वित्तीय लेखापरीक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता तथा आर्थिक कारोबारहरुको जोखिम विश्लेषण, लेखापरीक्षण नीति मानदण्ड, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्वपत्र, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, व्यवसायिक लेखापरीक्षणका असल अभ्यासको आधारमा तयार गरिएको स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना कार्यक्रम र लेखापरीक्षणको विधि अनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।	
३			**वित्तिय व्यवस्था**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

सिनं.	आयतर्फ				व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		२३०१४१६८.८१	१	चालु खर्च	२३८९७०४६२.२८	२३८९७०४६२.२८
	क. नगद	०		२	पूँजीगत खर्च	१३७७९८८५७.५८	१३७७९८८५७.५८
	ख. बैंक	२३०१४१६८.८१		३	वित्तीय व्यवस्था	०	०
२	राजस्व (आन्तरिक		९९७३९७५९.५२		क. ऋण भुक्तानी	०	
	क. आन्तरिक राजस्व	१३९४७७३०.५			ख. ब्याज	०	
	ख. राजस्व बाँडफाँड	८५७९२०२९.०२			ग. अन्य भुक्तानी	०	
	ग. अन्य आय	०	०	४	लगानी		०
३	वित्तीय हस्तान्तरण		३८१४४५३५०		ऋण लगानी	०	
	क. वित्तीय	९९९०००००			शेयर लगानी	०	
	ख. सशर्त अनुदान	२४९५४५३५०			अन्य लगानी	०	
	ग. समपूरक अनुदान	२००००००		५	धरौटी फिर्ता	८८००७८	८८००७८
	घ. विशेष अनुदान	१२००००००		६	जनश्रमदान फिर्ता	०	०
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त		४११०६०००	७	कोष फिर्ता		
	क. वित्तीय	५२५६०००		८	मौज्दात		७८६७१६५८.१२
	ख. सशर्त अनुदान	१४८५००००			क. बैंक मौज्दात	७८६७१६५८.१२	
	ग. समपुरक अनुदान	१५०००००			ख. नगद मौज्दात	०	
	घ. विशेष अनुदान	६०००००		९	शसर्त अनुदान		
५	अन्तर स्थानीय तहबाट		८८९२१८९६	१०	गत बर्षको बढी		८८९२१८९६
	एकिकृत स्वास्थ्य	१०००००००			एकिकृत स्वास्थ्य	१०००००००	
	स्थानिय पूर्वाधार	५४१३५१६			स्थानिय पूर्वाधार	५४१३५१६	
	स्थानिय तह प्रशासकीय	०			स्थानिय तह		
	सामाजिक सुरक्षा तथा	७१७९१२००			सामाजिक सुरक्षा	७१७९१२००	
	गरिवसंग विशेश्स्वर	१७१७१८०			गरिवसंग	१७१७१८०	
६	अन्य		०	११	जनश्रमदान	०	०
	क. क्षेत्रीय शहरी	०		१२	धरौटी मौज्दात	१९,८७,३२६	१९,८७,३२६
	ख. सडक बोर्ड नेपाल	०		१३	कोष खाताको		
	ग. पर्यटन बोर्ड नेपाल	०		१४	**निकाशा फिर्ता**		८९९५३१६१.१५
	घ. एन एन एस डब्लु	०		१५	संघीय सरकार	८०१९६९२५.९०	
७	विभिन्न कोषतर्फको	०	०	१६	प्रदेश सरकार	९७५६२३५.२५	
८	जनसहभागिता (नगद)	०	०				
९	विषयगत निकायबाट	०	०				
१०	धरौटी आय	२८६७४०४	२८६७४०४				
११	लगानीको साँवा फिर्ता		०				
१२	अन्य विविध आय	८८८६०.८०	८८८६०.८०				
	जम्मा	६३७१८३४३९.१३	६३७१८३४३९.१३		जम्मा	६३७१८३४३९.१३	६३७१८३४३९.१३

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार गाउँपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्यप्रणलीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्

· स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन ।

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाबाट २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गरि लेखापरीक्षणमा पेश भएन। त्यसैले तोकिए बमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	
४			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**	
४.१			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाइएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरू तपशिल वमोजिम रहेका छन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभूत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन । • पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको अनुसूची १४ वमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाइएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा ट्रान्सफर गर्नुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात् चालु खर्च खातामा रू.७१०९९८३८.१९ पूँजीगत खर्च खाताबाट रू. १८३८०७६४४.२६ समेत गरी जम्मा रू. १५९८६६४४१.०२ मिति २०७७।५।४ मा मूल संचित कोषमा ट्रान्सफर गरेको छ । • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाइएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको पाइएन। • कार्यालयको श्रेष्ता र बैंकबीचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्बन्धमा बैंक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्बन्धमा यकीन गर्न सकिएन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाइएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले उक्त समितिहरू गठन गरेको पाइएन । • विषयगत क्षेत्रमा संचालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई वितरणमुखी रहेको पाइयो । पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाइयो । • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरेको पाइएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• साना तथा ठूला सबै निर्माण कार्यको नापी किताब कम्प्यूटरबाट तयार गरिएको लुजशिटमा भरी भुक्तानीको लेखासाथ राख्ने गरेको छ । कतिपय निर्माण कार्यलाई थप निरन्तरता दिन वा अन्य कारणले पछि पनि पुनरावलोकन गर्न पर्ने भएकोले आवश्यक परेको समयमा उपलब्ध हुन सक्ने गरी संस्थागत स्मृतिको लागि डिजिटलाईज गरी वा अन्य तवरले सुरक्षित राख्न आवश्यक देखिन्छ । • कतिपय सडक तथा कुलो÷नहर निर्माण तथा मर्मतमा सो स्थानको चेनेज नं.उल्लेख गर्ने नगरेबाट एकै कार्यको लागि दोहोरो भुक्तानी हुन सक्ने र निर्माणस्थलको अनुगमन निरीक्षणमा द्विविधा हुने भएकोले जुनसुकै समयमा पनि निर्माणस्थलको पहिचान हुने गरी चेनेज लगायतका संकेतहरूलाई अनिवार्य गर्नुपर्दछ । • जुनसुकै निर्माणकार्य, मालसामान, परामर्श सेवा वा अन्य सेवा खरिदको लागि लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले निर्माण तथा सेवा सम्बन्धी कार्यको लागत अनुमान तयार गरेको भए तापनि लागत अनुमान वेगर फर्निचर, कार्यालय सामान, कम्प्यूटर आदि खरिद गरेको देखिन्छ । • जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाइएन । • मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ (क) अनुसार ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टिडिएस नगरेको । • कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरू पहिचान गरी निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको । • कुनै रकम भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी रसिद बील भर्पाइहरूमा सिलसिलेवार नम्वर राखी कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाइएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाइएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्यूनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाइएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाइएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाइएन। • वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालिन योजना तयार नगरेको । • पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको ७९ जनाको दरबन्दी रहेकोमा २९ जना रिक्त रहेको पाइयो ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १४ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाइएन । • निजामती सेवा ऐन, २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाइएन । • निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख २ वमोजिम तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले कमर्चारीहरूको तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी रू. ३५४११४८.१० तलब खर्च लेखेको पाइयो । तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा ग्रेडसमेत यकीन हुन सकेन । • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले यकीन गरी अध्यावधिक नगरेकोले पालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४.२			सफ्टवेयर खरिद - नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (व्यबस्थापन तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०७१ को बुँदा नं.४.१ मा कुनै सरकारी निकायले आफ्नो कार्य विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गर्नका लागि प्रयोग गर्ने सूचना प्रविधि प्रणालीको निर्माण गर्दा त्यस्तो प्रणाली सम्बन्धी कागजात तयार गरी मानक अनुरुप भए नभएको निर्धारण गर्न सूचना प्रविधि विभागबाट स्वीकृत गराउन पर्ने व्यबस्था रहेको छ । स्थानीय तहले सफ्टवेयर खरिद गरी रु. ४९९१२५.०० खर्च गरेकोमा खरिद भएका सफ्टवेयरको सूचना तथा प्रविधि विभागबाट स्वीकृत लिएको देखिएन । यस्ता सफ्वेयर स्वीकृति लिई प्रयोग गर्नुपर्दछ ।	
४.३			सार्वजनिक परीक्षण - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवफदेहिता र पारर्दशिताको प्रबद्र्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४.४			भ्रमण खर्च : लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ तथा भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ बमोजिम कार्यालयको काममा कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्दा देखिएका व्यहोराहरू देहाय बमोजिम छन् । • अधिकांश भ्रमणको उद्देश्य र स्पष्ट प्रयोजन कार्यालयकै कामका लागि भएको हो भनी सुनिश्चित हुने विश्वसनीय आधार नदेखिएको । • नियमानुसार भ्रमण अभिलेख खाता नरहेकाले पदाधिकारी तथा कर्मचारीको भ्रमण सम्बन्धी एकिकृत विवरण प्राप्त हुन नसकेको । • भ्रमण पश्चात् तोकिए बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन पेश नगरी अधिकांश भ्रमणको भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको । • कतिपय भ्रमणहरू पालिका वा कार्यालयसँग असम्बन्धित नगर/गाँउपालिका गएको जनाई सो वापतको खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको । • स्पष्ट प्रयोजन बेगर वडा अध्यक्ष सहितका पदाधिकारीको ७ दिनको भ्रमण आदेश स्वीकृत गरी भुक्तानी गर्ने गरेको । अतः स्पष्ट प्रयोजन र उद्देश्य बेगर अधिकांश ७ दिनको समयावधी राखी भ्रमण खर्च भुक्तानी गरेको अवस्थाबाट भ्रमण खर्च भुक्तानीमा दुरुपयोगको सम्भावना देखियो । त्यसैले तोकिएको कानुनी व्यवस्थाको पालना गर्दै भ्रमण खर्चमा हुन सक्ने अनियमितता र दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्ने पदाधिकारीले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४.५			बेरुजु लगतः बेरुजु लगतका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरिएको छ । म. ले. प. फाराम ८०१ देखि ८०५ सम्मका देहायका म. ले. प. फाराम मध्ये कार्यालयसङ्ग सम्बन्धित म. ले. प. फाराम ८०१ – बेरुजु लगत, म. ले. प. फाराम ८०२ – बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन, म. ले. प. फाराम ८०३ – बेरुजुको केन्द्रिय कार्यालयगत लगत, म. ले. प. फाराम ८०४ – बेरुजुको कार्यालयगत केन्द्रिय प्रतिवेदन, म. ले. प. फाराम ८०५ – सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख फाराम राखेको पाइएन । यसमा सुधार हुनु पर्दछ ।	
५			**कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.१			**कानून र सञ्चालन स्थिति–** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३९ नमूना कानूनहरू बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म १० वटा ऐन, ४ वटा नियमावली, १६ वटा कार्यविधि, निर्देशिका २ र नर्म्स १ समेत लगायत ३३ वटा कानून निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ । साथै पालिकाले ३३ वटा कानूनहरु निर्माण गरी सभा।कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेतापनि उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन् । तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ । **निर्देशिका तथा मापदण्डः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ मा पालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्रको विषयमा ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन सक्ने उल्लेख छ । गाउँपालिककाले कर्मचारी, उपभोक्ता समिति तथा अन्य लाभग्राही समुहलाई सचेतना, क्षमता विकास, सीप विकास आदिसँग सम्बन्धित तालिम, गोष्ठी अभिमुखीकरण लगायतको कार्यक्रम सञ्चालनको लागि निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गरेको छैन । यसले गर्दा कार्यक्रम सञ्चालनमा जिम्मेवारी, जवाफदेही, खर्च प्रक्रिया तथा मापदण्डमा समानता आउन सक्ने देखिएन । गाउँपालिकाले कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दछ । गाउँपालिकाले कृषि औजारलगायतका सामग्री वितरण तथा फलफुल विरुवा, बाख्रा र कुखुरा वितरण लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सरोकारवालाहरूलाई सूचना प्रवाह, प्रस्ताव/माग संकलन, लाभग्राही छनोट र वितरण सम्बन्धी प्रकृया एवं मापदण्ड तर्जुमा नगरेकोले आम नागरिकको पहुँच सुनिश्चित र पारदर्शी भएको पाइएन । यसले गर्दा गाउँपालिकाले वितरण गरेको सामग्री तथा अनुदान न्यायोचित छ भन्ने आधार देखिएन । यसमा सुधार हुनु पर्दछ ।	
५.२			न्यायिक समिति– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकाराह क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्ष लेनदेन सम्बन्धी उजुरी १ र झैझगडा सम्बन्धी विवाद १ वटा दर्ता भएकोमा सबै उजुरी फछ्र्यौट भएको विवरण पेश भएको छ ।	
६			**सम्पत्तिको संरक्षण**	
६.१			सम्पत्ति हस्तान्तरण :स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरू समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरू जिम्मेवारी सारेको पाइएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरू हराउने र हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरूको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्याबधिक गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६.२			सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण -स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा गाँउपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको/अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गर्नु/गराउनु/अभिलेख राख्नु पर्दछ ।	
६.३			कल्याण कोष – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु. १ लाख ट्रान्सफर गरेको छ । तर उक्त कोषको संचालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐन कानूनको व्यवस्था भएको देखिएन । यसरी कानूनको व्यवस्था नगरी पालिका अनुदानबाट सोझै कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर गर्न मिल्ने नदेखिएकाले उक्त रकम फिर्ता लिई स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु.	१००,०००
७			**बजेट तथा कार्यक्रम**	
७.१			१. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने र सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम नगरेको छ । । यस स्थानीय तहमा उपप्रमुख श्री सरस्वती चिदी दर्लामीले मिति २०७८।३।१० गते रू. ५५ करोड ७० लाख ९५ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७८।३।१० गते पारित भएको छ ।यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७८।३।१६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.२			नीति तथा मार्गदर्शनः गाउँपालिकाको आ.व. २०७७।०७८ को नीति तथा मार्गदर्शन २०७७ असार १० गते गाँउसभामा प्रस्तुत गरिएकोमा उक्त नीति तथा मार्गदर्शनमा प्रस्तुत भएका विषयवस्तुहरू मध्ये कतिपय व्यहोराहरू यस आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरेको पाइएन । गाउँसभामा प्रस्तुत नीति तथा मार्ग दर्शनमा उल्लेखित व्यहोराहरूको कार्यान्वयनको लागि गाँउपालिकाले आवश्यक पहल गर्नु पर्ने देखिन्छ । नीति तथा मार्गदर्शनमा उल्लेख भएका व्यहोराहरू कार्यान्वयन नभएका उदाहरण देहाय अनुसार छन्ः • सञ्चार नेटवर्क राम्रोसँग नटिप्ने वडा नं. ६, ७ र ८ मा नेटवर्ककत्त स्तरवृद्धि गर्न माथामा टावर स्थापनाको लागि निर्णायक पहल गर्ने • गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानमा फ्रि वाइफाई जोनको व्यवस्था गर्ने • माथागढी प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्थानीय धर्म, कला, संस्कृति र भाषा भल्किने आवश्यक पूर्वाधार सहितको कम्तीमा १ वटा होमस्टे स्चालन गर्ने • प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिवार प्रत्येक टोल समाजमा समुदायको अग्रसरतामा मेरो गाउँ, सफा र सुग्घर ठाउँ भन्ने नारालाई मुर्तरुप दिन सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने • गाउपालिका भित्र असाहाय वृद्ध, वृद्धा, सडक बालबालिकाको हेरचाह गर्नको लागि एक स्याहार केन्द्र स्थापना गर्ने कार्यलाई अगाढि बढाउने • सहर उन्मुख गाउँपालिका क्षेत्रहरुमा सडक वत्तीको समुचित व्यवासथापन गर्ने • सौर्य उर्जा प्रयोगलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन हुनु पर्दछ ।	
७.३			स्रोत अनुमान समिति– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) मा स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति रहने र समितिले ऐन बमोजिम आयको प्रक्षेपण गरी बजेटको सिमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने लगायतका कार्यगर्न स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेमा गरेको पाइएन । ऐन बमोजिम स्रोत अनुमान समितिको बैठक बसी आयको प्रक्षेपण, बजेटको सिमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण हुनुपर्दछ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>७.४</td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार गरे नगरेकोस्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको ब्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७.५</td><td></td><td>२०७८-११-५</td><td>क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थितिः स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>मुख्य क्षेत्र</th><th>वार्षिक वजेट</th><th>खर्च रकम</th><th>कुलखर्च मध्ये प्रतिशत</th></tr>
<tr><td>आर्थिक विकास</td><td>47037000</td><td>27375300.28</td><td>7.27</td></tr>
<tr><td>सामाजिक क्षेत्र</td><td>281584000</td><td>192557820.5</td><td>51.11</td></tr>
<tr><td>पूर्वाधार विकास क्षेत्र</td><td>125405000</td><td>81671780.4</td><td>21.68</td></tr>
<tr><td>वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन</td><td>18175000</td><td>8869054.87</td><td>2.35</td></tr>
<tr><td>कार्यसञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च</td><td>84894000</td><td>66305363.83</td><td>17.60</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>557095000</td><td>376779319.9</td><td>100.00</td></tr>
</table>
उपरोक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी सामाजिक क्षेत्रमा ५१.११ प्रतिशत र सबै भन्दा घटी सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा २.३५ प्रतिशतबजेट विनियोजन गरेको छ ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.६			**योजनाहरू कार्यान्वयन नभएकोः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्यय (बजेट) को अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार दश गतेभित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने र सभाले कार्यपालिकाबाट पेश गरेको बजेट माथि छलफल गरी असार मसान्तभित्र पारित गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को लागि रू. ५६ करोड ८३ लाख ५२ हजारको बजेट पारित गरेको छ । बजेटमा समावेश भएका कुल ८६५ वटा योजनाहरू मध्ये यस वर्ष २९७ वटा योजनाहरू कार्यान्वयन गरेको पाइएन । कार्यान्वयन नभएका मुख्य मुख्य योजनाहरू देहाय अनुसार छन् ।	

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	बजेट रकम	खर्च
1	साना कृषि औजार तथा यन्त्र उपकरणमा अनुदान	१७,५०	०
2	ताप्लेट्रस माथागढी ५ रिब्दिकोट ५ सुकुमारीघाट भारलेघाट झो.पु	१५,००	०
3	एक्लेवर छोडिघाट सराई सरापकोट र सराई ओलेस मो.बा. नाली निर्माण वडा नं. 3	११,८९	०
4	गाउँपालिका कार्यालयको कम्पाउन्ड घेराबार	११,६५	०
5	बाँझो जग्गा उपयोग कार्यक्रम	१०,००	०
6	गैरावारी साठीपाइला स्वास्थ्य चौकी, वडा भवन हुँदै भञ्ज्याङ्ग कालिका मो.बा. निर्माण	१०,००	०
7	झडेवा स्वास्थ्य चौकी उपकरण खरिद तथा व्यवस्थापन वडा नं. ४	१०,००	०
8	पालिका कोसेली घर (प्रदर्शनी तथा बिक्री कक्ष)	१०,००	०
9	बाँसटारी-झडेवा-रहवास-दुम्कीबास दुई प्रदेश जोडने सडक कालोपत्रे (समपुरक)	१,६५,००	०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.७			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकतानपाउने हुँदा यस तर्फ पालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
७.८			त्रैमासिक पूँजीगत खर्चः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १६(१०) बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम ३५ बमोजिम त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र त्रैमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार पूँजीगत वार्षिक रु. १३ करोड ७७ लाख ९९ हजार खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु. १० लाख ६६ हजार अर्थात ०.७७ प्रतिशत दोश्रो त्रैमासिकमा रु. १ करोड ७३ लाख ३२ हजार अर्थात १२.५८ प्रतिशत र तेश्रो त्रैमासिकमा रु. २ करोड १० लाख ५४ हजार अर्थात १२.२८ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै असार महिनामा मात्र रु. ८ करोड १० लाख ७७ हजार अर्थात ५८.८४ प्रतिशत खर्च देखिनुले असारमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च ब्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार त्रैमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ । लक्ष्य प्रगति: कार्यालयले त्रैमासिक र वार्षिक स्तरकोप्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रीय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति तयार नगर्ने पदाधिकारीलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।	

कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिति			
		शून्य प्रगती	२५%सम्म प्रगति	५०% सम्म प्रगति	७५% सम्म प्रगति
कार्यक्रम संख्या	८६५	२९७	३	२	२०६

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८			**प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन** 1= **प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन–** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ७९ जना दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म इन्जिनियर, शिक्षा अधिकृत, कृषि अधिकृत सहित जना 29 जना कर्मचारीको पद रीक्त भएको देखिन्छ । रीक्त पदहरू पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।	
९			**आन्तरिक आय**	
९.१			**आयको अनुमानः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको ब्यवस्थापन गर्न सक्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय÷व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु. ८७ लाख ५४ हजार प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा रु. १ करोड ३९ लाख ४८ हजार अर्थात अनुमान भन्दा ५९ प्रतिशत बढी आय प्राप्त गरेको छ । आन्तरिक आयः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ । केन्द्रिय अनुदानबाट खर्च: २६५१९३८८४.६३ आन्तरिक आय: १३९४७७३०.५ आन्तरिक आय प्रतिशत: ५.०० उपरोक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ४.४४ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय संकलनको दायरालाई फराकिलो पर्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
९.२			कर तथा शुल्क असुली - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । आय शीर्षक: ११३१३ एकीकृत सम्पती कर अनुमान: १०००००० ; असुली: ० ; असुली प्रतिशत: ०	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				११३१४ भूमिकर र मालपोत	१००००००	४०२२४२.५	४०.२२		
				११३२१ घरवहाल कर	७०००००	२०८०५८.५९	२९.७२		
				११३२२ वहाल विटौरी कर	५०,०००	२,९२३.९१	५.८५		
				११४५१ सवारी साधन कर (साना सवारी)	५०,०००	१३०७१२१	२६१४.२३		
				१४२१२ सरकारी सम्पतीको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१५००००	०	०		
				१४२२४ परीक्षा शुल्क	५०,०००	८३,१००	१६६.२		
				१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१०००००	११९५००	११९.५		
				१४२४२ नक्सापास दस्तुर	५०००००	४०,७१७	८.१४		
				१४२४३ सिफारिश दस्तुर	८०००००	८५४२९२	१०६.७९		
				१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३०००००	१२५३१५	४१.७७		
				१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१०००००	९१,१६१	९१.१६		
				१४२४९ अन्य दस्तुर	३२५३९४०	१०२३६९२८.५	३१४.६		
				१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३०००००	३२८३१५	१०९.४४		
				१४३१२ प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	१०००००	३००	०.३		
				१५१११ बेरूजू	३०००००	१४७७५६	४९.२५		
					8753940	13947730.5	159.33		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।	
९.३			**राजश्व अभिलेख** :कार्यालयले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाबाट रसिद ठेलिहरू छपाई गरेर वडा कार्यालयमा पठाउने गरेकोमा सोको पुरा अभिलेख पालिकामा आएको देखिएन । अधिल्लो आ.व.को बाँकी के कति छन एकिन गर्न सकिएन । कार्यालयबाट सवै वडाहरूमा पनि स्वचालित प्रणालि जडान गरी राजस्व संकलन गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ । यसले गर्दा व्यक्तिहरूले छुट्टै रसिद छपाउने जोखिम विद्यमान रहन्छ । यसको सम्बन्धमा तहाँ कार्यालयबाटै छानविन गर्नुपर्दछ । अतः कार्यलयले आगामी दिनमा रसिद नियन्त्रण तथा राजश्व असूलीलाई स्वचालित प्रणाली मार्फत ब्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष ध्यान पु¥याउनुपर्ने देखियो ।	
९.४			**सवारी कर :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ मा पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर र आफ्नो क्षेत्रमा आउने सबै प्रकारको सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी कर उठाउने लक्ष्य राखेको छैन। हरेक वर्ष दर्ता हुने सवारीको अभिलेख राखी कर असूलीलाई प्रभाबकारी बनाउने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।	
९.५			गिट्टी, ढुंगा, बालुवाको करःस्थानीय सरकार संचालन ऐन, 2074 को दफा 64 को उपदफा १, १(च), ३ र ४ मा ढुंगा, गिट्टी र बालुवाको करमा प्रदेश तथा स्थानीय तहहरुको दोहोरो अधिकार रहने, करको दर सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरी स्थानीय तहहरूले संकलन गरेर प्रदेश स्तरको कोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था गरी प्रदेशले लागु गरेको कानून अनुसार बाँडफाँड हुने गरेको मा उक्त दफा संघीय आर्थिक ऐन, 2075 द्वारा खारेज गरी दफा ६२(क) थप गरेर स्थानीय तहहरूले गिट्टी, ढुंगा, बालुवा बिक्री गरी प्राप्त रकम आफ्नो संचित कोषमा जम्मा गर्ने गरी सो करमा स्थानीय तहहरुको एकल अधिकार कायम गरेको देखिन्छ तर सो अनुरुप प्रदेशहरुले तर्जुमा गरेका कानूनहहरु संशोधन गर्नु पर्नेमा नगरेको कारण सो करको बाँडफाँडमा अस्पष्टता देखिएको छ।यस्तो अवस्थामा संघीय कानून अनूसार नै गर्नु पर्दछ।त्यस अतिरिक्त दफा ६२(क) विपरित हुने गरी संघीय मन्त्रीपरिषद्ले ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खन्न, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ जारी गरी थप अस्पष्टता सृजना गरेको अवस्था समेत देखियो। स्पष्ट कानूनी व्यवस्था गरी गिट्टि, ढुंङ्गा,वालुवा करको संकलन तथा बाँडफाँड गर्नुपर्दछ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०			**करार** **कर्मचारी करार**– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न 29 पदमा कर्मचारीहरू करारमा राखी रू. 1 करोड ३९ लाख १४ हजार खर्च लेखेको छ ।	
११			**पदाधिकारी सुविधा** 1= आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम ३९ को उपनियम १ मा बजेटको सीमाभित्र रही निर्धारित कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम ५ मा खर्च गर्दा खर्चको विल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने, विल भरपाई आउन नसक्ने काममा खर्च भएको फुटकर खर्चको हकमा खर्च गर्ने कर्मचारीले प्रमाणित गरी अधिकार प्राप्त अधिकारीद्वारा समर्थन गराई लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही उपनियम ३ को स्पष्टिकरणमा फुटकर खर्च भन्नाले एक पटकमा १ हजार रुपैंया भन्दा कम रकमको टेक्सी रिक्सा भाडा कुल्ली खर्च र दक्षिणा भन्ने उल्लेख छ । लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभाले बनाएको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन-२०७६ को दफा ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९ सँग सम्बन्धित अनुसूची अनुसार स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूलाई टेलिफोन तथा मोवाइल, पुस्तक पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट, जनसम्पर्क तथा विशेष कार्यसुविधा, मर्मत सुविधा, अतिथि सत्कार र खानेपानी विद्युत तथा सरसफाई खर्च दिने व्यवस्था गरेको व्यवस्था अनुसार कार्यालयले पालिकाका पदाधिकारीहरूलाई यो वर्ष यातायात सुविधा रु 25 लाख 08 हजार, टेलिफोन तथा मोवाइल रु.१3 लाख 92 हजार, पुस्तक तथा पत्रपत्रिका इन्टरनेट रु.12 लाख 48 हजार, जनसम्पर्क विशेष कार्यसुविधा रु 21 लाख 24 हजार, मर्मत सम्भारमा रु १ लाख २० हजार, अतिथि सत्कारमा रु.5 लाख 16 हजार, खानेपानी विजुली सरसफाईमा रु. १ लाख २० हजार चाड पर्व खर्च रु 3 लाख 75 हजार खर्च भुक्तानी गरेको देखियो । कार्यालयले उल्लिखित अनुसारको रु. ८० लाख २८ हजार भुक्तानी गर्दा विल भरपाई नराखी एकमुष्ठ मासिक रुपमा भुक्तानी दिने गरेकोले उदेश्य अनुरुप निर्धारित कार्यमा उपयोग भए नभएको यकिन एवं विश्वस्त हुने अवस्था रहेन । अत उद्देश्य अनुरुप खर्च भएको विश्वस्त हुन सक्ने खर्चको प्रमाण पेश गरिनु पर्दछ ।	

सि.नं	विवरण	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	वडा अध्यक्ष 8 जना	कार्यपालिका सदस्य 6 जना	सभाका सदस्य 27
१	चाडपर्व खर्च	१५०००	१५०००	१२०००	१००००	७०००
२	यातायात खर्च		१२०००	१००००	६०००	३०००
३	पुस्तक,पत्रीका,	४०००	४०००	३०००	३०००	२०००
४	मोबाइल	३५००	३०००	३०००	३०००	२५००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				५	अतिथि सत्कार	६०००	५०००	४०००	०	०	
				६	जनसम्पर्क	१००००	८०००	६०००	५०००	३०००	
				७	खानेपानी तथा	५०००	५०००				
				८	मर्मत सम्भार	५०००	५०००				
				जम्मा		३३५००	४२०००	२०८०००	१०२०००	२८३५००	
१२			**कानुनी सल्लाहाकार** पदाधिकारीका सहयोगी सुविधा प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी कानूनमा भएको व्यवस्था बमोजिमको सीमा र विधी अनुसार भुक्तानी भए नभएको								
१३			**विविध खर्च** 1= स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यो बर्ष विविध खर्च अन्तर्गत रु 6 लाख 90 हजार खर्च गरेको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ								
१४			**आर्थिक सहायता र विविध खर्च** **आर्थिक सहायता–** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । तर पालिकाले यस वर्ष रु. १ लाख १० हजार आर्थिक सहायता वितरण गरेका छन् । आर्थिक सहायता खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ । **विविध खर्च–** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ तर पालिकाले यस वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु. ७७०५५१.०० लाख ३० खर्च गरेको छ । विविध लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।								

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१५			**ठेक्का व्यवस्थापनः** **ठेक्का व्यवस्थापनः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १६(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्ने, ठेक्का सम्झौता गर्ने कार्य प्रथम त्रैमासिक भित्र गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको यो वर्ष वोलपत्र तथा सिलवन्दी दरभाउ पत्रको माध्यमबाट ५ वटा ठेक्का सम्झौता गरेकोमा दोस्रो त्रैमासिकमा ३ वटा, तेस्रो त्रैमासिकमा १ वटा र चौथो त्रैमासिकमा १ वटा ठेक्का सम्झौता गरेको छ । नियमावलीले गरेको व्यवस्था वमोजिम तोकिएको समयावधी भित्र ठेक्का वन्दोवस्त नगरी चौथो त्रैमासिकमा समेत ठेक्का सम्झौता गरी प्रगति शत प्रतिशत देखाउने गरेको छ । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार सम्पूर्ण कार्य गर्नु पर्नेमा सो वमोजिम गरेको पाइएन । नियमको पालना हुनु पर्दछ ।	
१६		२०७८-११-६	**सार्वजनिक परीक्षण** सार्वजनिक परीक्षण - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवफदेहिता र पारर्दशिताको प्रबद्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ । स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको सार्वजनिक परीक्षण हुनु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१७</td><td></td><td></td><td>

तलबी प्रतिवेदन

१ तलबी प्रतिवेदनः स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 बमोजिम स्थानिय तह अन्तर्गतका कर्मचारीहको बार्षिक तलबी प्रतिबेदन आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट पारित गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा कार्यालयले स्थानिय तह तर्फ आयुर्वेद स्वास्थ्य र शिक्षकहरुको तलबी प्रतिवेदन पारित नगरि तलबमा रु १४४१०१५४६ खर्च लेखेको छ। ऐनमा व्यवस्थ भए बमोजिम तलबी प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ।

२ शिक्षकको तलब भत्ता निकासा - शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १७९ मा कुनै कामको लागि आबश्यकभन्दा बढी रकम माग गर्ने र निकासा दिने पदाधिकारीलाई कानून बमोजिम कारबाही गरी बढी निकासा वा खर्च भएको रकम असुल उपर गरिने उल्लेख छ ।निम्नलिखित विद्यालयका देहायका शिक्षकहरुलाई वास्तविक भन्दा बढी तलब भता भुक्तानी दिएकोले बढी भुक्तानी रकम असुल गर्नुपर्ने रु

<table>
<tr><th>भौ नं।मिति</th><th>विद्यालयको नाम</th><th>कर्मचारीको नाम</th><th>बुझेको रकम</th><th>बुझ्नुपर्ने रकम</th><th>बढी रकम</th></tr>
<tr><td rowspan="2">४।०७७।६।३०</td><td>कर्णधार प्रा वि</td><td>भिम बहादुर आले</td><td>१५७१९६</td><td>१३४३४४</td><td>२२८५२</td></tr>
<tr><td>कर्णधार मा वि</td><td>इश्वरी पोखरेल</td><td>१८७९५०</td><td>१८२८८५</td><td>५०६५</td></tr>
<tr><td rowspan="3">३६।०७७।११।१६</td><td rowspan="3">सौभाग्य मा वि</td><td>हरी पाण्डे</td><td>१६३९६०</td><td>९५६४३</td><td>६८३१७</td></tr>
<tr><td>विशेश्वर सुवेदी</td><td>१३२८००</td><td>११६२००</td><td>१६६००</td></tr>
<tr><td>तिलक प्रसाद पाण्डे</td><td>१३२८००</td><td>७३०४०</td><td>५९७६०</td></tr>
<tr><td>६९।०७८।३।१०</td><td>सौभाग्य मा वि</td><td>शिशिर अधिकारी</td><td>३६०००</td><td>३००००</td><td>६०००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा रकम</td><td></td><td>८१०७०६</td><td>६३२११२</td><td>१७८५९४</td></tr>
</table>

</td><td>१७८,५९४</td></tr>
<tr><td>१८</td><td></td><td></td><td>

अनुदानको अनुगमन

अनुदानको अनुगमन – सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले देहायअनुसार कृषि, पशु, अनुदान खर्च लेखेको छ । तर पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैन । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।सार्वजनिक</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			परीक्षण - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवफदेहिता र पारर्दशिताको प्रबद्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।	

भौ.नं. र मिति	कार्यक्रम	रकम
४४–२०७८।१।१७	व्यवसायिक बाख्रा पालन, नवजागरण बाख्रापालन समूह	२९९८००
८४–२०७७।११।११	बोका तथा सुगुर वितरण	१४२५३५
१०७–२०७७।१२।२	७५ प्रतशित अनुदानमा च्याउ खेतीको लागि टनेल वितरण	१५००००
१८२–२०७८।३।२५	७५ प्रतशित अनुदानमा धान गहुँ मकैको विउ वितरण	२३४५५५
१६९–२०७८।३।१०	जनजाति लक्षित बंगुर पालन (५००० को दरले ३०वटा)	१५००००
१६७–२०७८।३।३	नस्ल सुधार कार्यक्रम	१०३८७५
१५–२०७७।८।१०	घाँसको बीऊ अनुदान कार्यक्रम	९६०००
६६–२०७७।१०।१६	तरकारी बिऊ विजन वितरण कार्यक्रम	९९९९५
१८२–२०७८।३।२६	तरकारी बिऊ विजन वितरण कार्यक्रम	१०००००
२५६–२०७८।३।२६	धान, गहुँ, मकै बालीको बीऊमा ७५ प्रतिशत अनुदान	२८८०००
२५७–२०७८।३।२६	लक्षित वर्ग मागमा आधारित कार्यक्रम	५९७०००

पूँजीगतबाट चालु खर्चः एकीकृत आर्थिक संकेत तथा बर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ मा पूँजीगत शीर्षकमा विनियोजित वजेटबाट चालुखर्च गर्न नपाइने उल्लेख छ । नगरपालिकाको कार्यालयले विभिन्न भौ.नं. र मितिबाट रु. ६५२७४११ चालु खर्च पूँजीगत वजेटबाट खर्च लेखेको नियम सम्मत देखिएन । चालु प्रकृतिका खर्च चालु वजेट शीर्षकका समावेश गरी वजेट खर्च लेख्नु पर्दछ ।यसका केही उदाहरण देहाय अनुसार छन्

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				भौ.नं. र मिति	कार्यक्रम	रकम		
				११ ०७।२७	खेलकुद सामाग्री वितरण उ. स. रकम भु. -	१५०५००		
				२३२ ०३।२२	महिला लक्षित कार्यक्रम	२०००००		
				२३२ ०३।२२	दलित लक्षित कार्यक्रम	१०००००		
				२३३ ०३।२३	युवा लक्षित कार्यक्रम	९७५००		
				२३४ ०३।२४	कृषि विकास कार्यक्रम	३०००००		
				१४६–२०७८।१।२७	पालिकास्तरीय ५ र ८ को परीक्षा संचालन (प्रश्नपत्र छपाइ)	२०२४५८.५८		
				१४६–२०७८।२।२५	विद्रयालय प्र.अ.को क्षमता विकास तालिम	१०००००		
				१६०–२०७८।३।६	खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी (वास) तालिम	१४२५३६.		
				१७७–२०७८।३।१४	अध्यक्ष रनिङ सिल्ड प्रतियोगिता	२९९८३०.		

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१९</td><td></td><td></td><td>प्रमाण पेश नभएको
१ माध्यमिक विद्यालयमा इन्टरनेट जडान तथा सञ्चालनः कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका 2077/78 को क्रियाकलाप नं. 2.7.13.10 को बुँदा नं. 5.5 मा सुचन तथा संचार प्रविधिमा आधारित शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन गर्ने नीति अन्तर्गत माध्यमिक विद्यालयहरुलाई इन्टरनेट जडान गर्ने, इन्टरनेटको लागि भुक्तानी दिने र सो कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने व्यवस्था छ।भौ नं ७४।०७८।३।१४ बाट पालिकाले देहायका माध्यमिक विद्यालयहरुलाई इन्टरनेट जडानको लागि रु.12000/- को दरले भुक्तानी दिएको पाइयो तर देहायका कुनै पनि विद्यालयले इन्टरनेट जडानको बिल पेश गरेको छैन।तसर्थ देहायका विद्यालयलहरुले आ.व.2077/78 मा इन्टइरनेट जडान गरेको बिल पेश गर्नुपर्ने अन्यथा सो रकम असुल हुनुपर्ने रु. ४८०००
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>विद्यालयको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>1</td><td>सौभाग्य माध्यमिक विद्यालय</td><td>१२०००</td></tr>
<tr><td>2</td><td>दिव्यज्योती माध्यमिक विद्यालय</td><td>१२०००</td></tr>
<tr><td>3</td><td>रत्न माध्यमिक विद्यालय</td><td>१२०००</td></tr>
<tr><td>4</td><td>किसान माध्यमिक विद्यालय</td><td>१२०००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा रकम</td><td>४८०००</td></tr>
</table>
२ कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।७८ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.३ मा प्राविधिक धार संचालित विद्यालयलाई प्राविधिक धारका प्रति विद्यार्थी रु १५००० का दरले अनुदान दिने व्यवस्था छ।तर भौ नं ७४।०७८।३।१४ बाट पालिकामा संचालित एक मात्र प्राविधिक धारका विद्यालय सौभाग्य माध्यमिक विद्यालयलाई रु ८८५००० अनुदान दिएको पाइयो।सौभाग्य माध्यमिक विद्यालयमा कति प्राविधिक धारका विद्यार्थी हो वास्तविक तथ्याङ्कनबिना नै भुक्तानी दिएकोले कक्षागत विद्यार्थीको नाम समेत उक्त विद्यालयको प्राविधिक धारका विद्यार्थी संख्याको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु ८८५०००</td><td>९३३,०००</td></tr>
<tr><td>२०</td><td></td><td></td><td>विद्यालयलाई बढी निकासा</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२०.१</td><td></td><td></td><td>१ बढी निकासा – आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरी निकासा तथा खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।भौ नं ४।०७७।६।३० बाट पालिकाले किसान माध्यमिक विद्यालयलाई प्रथम चौमासिकमा रु ३४३९०८२ निकासा दिनुपर्नेमा रु ३५५५०५३ दिएको पाइयो।यसरी बढी निकासा दिएको रु ११५९७१ किसान माध्यमिक विद्यालयबाट असुल गर्नुपर्दछ।
२ कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको बुंदा नं ६.१ मा सामुदायिक सिकाई केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई रु १ लाख दिने र प्रस्तावनाका आधारमा थप १ लाख दिन सक्ने व्यवस्था रहेको छ।तर पालिकाले संचालित ३ वटा सिकाई केन्द्रलाई बिना कुनै प्रस्तावको आधारमा थप एक एक लाख गरी ३ लाख निकासा दिएको पाइयो। यसरी नियम विपरित बढी निकासा दिएको रकम देहायका सामुदायिक सिकाई केन्द्रबाट असुल गरी राजश्व दाखिला गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>सि नं</th><th>सामुदायिक सिकाई केन्द्रको नाम</th><th>बढी निकासा रकम</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>झडेवा सामुदायिक सकाई केन्द्र</td><td>१००००० </td></tr>
<tr><td>2.</td><td>कोसेनी सामुदायिक सकाई केन्द्र</td><td>१००००० </td></tr>
<tr><td>3.</td><td>चिदीपानी सामुदायिक सकाई केन्द्र</td><td>१००००० </td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा रकम</td><td>३००००० </td></tr>
</table></td><td>४१५,९७१</td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२०.२</td><td></td><td></td><td>१ कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका 2077/78 अनुसार ईमिसको विद्यार्थी संख्यालाई आधार मानेर श्रेस्ता परीक्षण गर्दा निम्न शिर्षकमा बढी रकम निकासा भएको देखियो।यसरी बढी निकासा रकम सम्बन्धित विद्यालयहरुबाट असुल गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>निकासा भएको</th><th>निकासा हुनुपर्ने</th><th>बढी निकासा</th></tr>
<tr><td>७४-078।३।१४</td><td>प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान</td><td>२५१२३००</td><td>२३६६३५०</td><td>१४५९५०</td></tr>
<tr><td>५८-०७८।२।२५</td><td>पाठ्यपुस्तक अनुदान (७५ प्रतिशत निकासा)</td><td>२१६६७०९</td><td>१७५३०४५</td><td>४१३६६४</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा असुल रकम</td><td>४६७९००९</td><td>४११९३९५</td><td>५५९९१४</td></tr>
</table>
२ भौ नं १४६।०७८।१।२७ बाट पालिकाले कक्षा ५ र ८ को परिक्षा संचालनको लागि प्रशनपत्र डिजाइन तथा छपाई वापत प्रति प्रशनपत्र रुः४७.०७ का दरले जम्मा रु २०२४५७ खर्च लेखेको छ।ईमिसको डाटा भिडाउदा कक्षा ५ मा जम्मा ३७८ र कक्षा ८ मा जम्मा ४५७ गरी कुल विद्यार्थी ८३५ रहेको छ। कक्षा ५ र ८ को ८३५ विद्यार्थीकोलाई प्रशनपत्र डिजाइन तथा छपाईका लागी रुः४७.०७ का दरले रु ३६७९८ भुक्तानी दिनुपर्ने देखिन्छ।यसरी बढी भुक्तानी भएको रु १६५६५८ सम्बन्धित विद्यालयबाट असुल गर्नुपर्ने रु</td><td>७२५,५७२</td></tr>
<tr><td>२१</td><td>74</td><td>२०७८-३-१४</td><td>दिवा खाजाको भुक्तानी
१ दिवा खाजा अनुदानः कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको क्रियाकलाप नं २.७.११.१ मा विद्यालय संचालन भएको दिनलाई मात्र आधार मानेर बढीमा १८० दिनको लागि प्रति विद्यार्थी प्रति दिन रु १५ का दरले साथै स्थानिय तहले उपलब्ध गराइएका विद्यालयको विद्यार्थी दैनिक हाजिरी पुस्तिकाको प्रतिलिपि विद्यालयका प्रधानाध्यकप र विव्यस अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई स्थानिय तहमा संकलन गरी विद्यार्थी संख्या यकिन गरी अनुदान दिनुपर्ने व्यवस्था छ।भौ नं ७४।०७८।३।१४ बाट पालिकाले नियम विपरित पालिकामा संचालित विद्यालयहरुलाई उपस्थित हाजिरीको आधारमा नभई सिधै १२० दिनको लागि सबै विद्यालयलाई दिवा खाजा बापत रु ४३६६८०० भुक्तानी दिएको नियमित नभएको।</td><td>४,३६६,८००</td></tr>
<tr><td>२२</td><td></td><td></td><td>कोभिड तर्फ</td><td></td></tr>
<tr><td>२२.१</td><td></td><td></td><td>जोखिम आंकलन र पूर्व तयारी- कार्यालयले कोभिड महामारी नियन्त्रणका लागि, जोखिम आँकलन गरी पूर्व तयारी र महामारी पछि नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि कार्ययोजना बनाएको हुनुपर्दछ । कार्यालयले स्वास्थ्य शाखा प्रमुखको संयोज्वकत्वमा क्वारेन्टीन संचालक समिति, अध्यक्षको संयोजकत्वमा गाउँस्तरीय क्वारेन्टीन समिति तथा गाउँस्तरीय सी सी एम सी सी उल्लेख गरेको भएतापनि कोभिड महामारीबाट हुने जोखिम आंकलनका लागि तथा महामारी पछि नियन्त्रण र रोकथामका लागि कार्ययोजना बनाएको देखिएन ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२२.२</td><td></td><td></td><td>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४५ (१) मा विशेष परिस्थितिमा खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था अनुसार ऐनको दफा ६६ बमोजिम खरिद गर्दा सार्वजनिक निकायले खरिदको आवश्यकताको लिखित विवरण, गुणस्तर, परिमाण, शर्त र कार्य सम्पन्न गर्ने अवधि जस्ता विवरण तयार गरी आकस्मिक परिस्थितिको सामना गर्न आवश्यक परिमाण र समयावधिका लागि मात्र यथासम्भव प्रतिस्पर्धा गराई वा एउटा मात्र निर्माण व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, परामर्शदाता वा सेवा प्रदायकसँग लिखित दरभाउ वा प्रस्ताव लिई स्वच्छ र उचित मूल्यको लागि वार्ता गरी खरिद गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले कोभिड १९ प्रकोप रोकथाम र न्यूनीकरणको लागि फरक फरक फर्म सप्लायर्सबाट सोझै खरिद गरेको छ। कार्यालले विशेष परिस्थितिमा खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था प्रभावकारी रुपमा पालना नगरी देहायका फर्म र सप्लायर्सबाट टुक्रा खरिद गर्नु नियमसंगत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>भौ नं र मिति</th><th>फर्म वा सप्लायर्सको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>11 09.09</td><td>अबिक मेडिसिन सप्लायर्स</td><td>४९४०००</td></tr>
<tr><td>३५ ०२।१०</td><td>अबिक मेडिसिन सप्लायर्स</td><td>१७७८०३</td></tr>
<tr><td>३८ ०३।०५</td><td>क्यू इन्टरनेशनल</td><td rowspan="3">५३५८२५</td></tr>
<tr><td>३८ ०३।०५</td><td>डि एण्ड एस सप्लायर्स</td></tr>
<tr><td>३८ ०३।०५</td><td>होराइजन मेडिसिन सप्लायर्स</td></tr>
<tr><td>40 03.05</td><td>प्रिस्टार ट्रेड प्रा ली</td><td>३६७५००</td></tr>
<tr><td>41 03.05</td><td>रानमहल मेडिको सप्लायर्स</td><td>१८३२२८</td></tr>
<tr><td>42 03.23</td><td>बुटवल इन्टरनेशनल</td><td rowspan="3">११८४९२५</td></tr>
<tr><td>43 03.23</td><td>द ओसन सर्जिकल</td></tr>
<tr><td>44 03.23</td><td>विभिन्न टुक्रा फर्म</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१७३५६५३</td></tr>
</table></td><td>१,७३५,६५३</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२.३	११	२०७७-९-२१	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम ३९ को उपनियम १ मा बजेटको सीमाभित्र रही निर्धारित कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम ५ मा खर्च गर्दा खर्चको विल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले खर्चको बिलभरपाइ बेगर कार्यपालिकाको निर्णयको आधारमारु १३ लाख ५० हजार श्रेष्ठ स्टोरलाइ भुक्तानी दिएकोमा सो खर्चको बिल भरपाइ र खर्च पुष्ट्याइको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु	१,३५०,६५०
२२.४			पालिकाले कोभिड नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा समन्वय र सहकार्य गर्न पाल्पा अस्पताल तानसेनलाइ पि सी आर ल्याब संचालनार्थ रु १३ लाख निकासा लेखेको देखिन्छ । पालिकाले कोभिड परिक्षणको स्वाब संकलन गरी पाल्पा अस्पतालमा नि शुल्क स्वाब परीक्षण गरेको जानकारी दिएको छ ।	
२२.५			कोभिड-१९ रोकथाम नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा २०७८ असार मसान्तसम्मको प्राप्त रकम र खर्च सम्बन्धी बिबरण कायार्लयले रू. ९८ लाख ७५ हजार आम्दनी भएको विवरण पेश गरेको छ भने असार मसान्त सम्ममा रू. ९२ लाख ८८ हजार खर्च भएको देखएको छ । कोरोना १९ रोकथाम नियन्त्रण र व्यवस्थापन कोषमा वाँकी रु ५ लाख ८६ हजार रहेको छ ।	
२३			**पेश्की बाँकी** पेश्की बाँकीः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७ (१) अनुसार पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्दछ। दावा जे.भी. लाइ भुक्तानी भएको मोविलाईजेशन पेश्की रू. २६३८०००.०० सम्झौता अनुसार फछ्र्यौट हुनु पर्दछ ।	२,६३८,०००

क्र सं	मिति	भौ नं	कार्यक्रमको नाम	पेश्की लिनेको नाम	रकम	कैफियत
१	०१/१९/२०७८	१४५	बाँसटारी-झडेवा-रहवास-दुम्कीबास दुई प्रदेश जोडने सडक कालोपत्रे (समपुरक)	वर्ल्डवाईड – दावा जे.भी	२६४२०००	मोबिलाइजेशन पेश्की म्याद ननाघेको
					२६४२०००	
२	०४/०१/२०७७	१	सडक तथा पूल निर्माण	कसेनी बजार व्यवस्थापन समिति	२०००००	म्याद नाघेको
३	१०/११/२०७७	५९	धारदेवी बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण योजना	धारदेवी बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण योजना	१६५०००	म्याद नाघेको

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			४	१०/१८/२०७७	६९	ठाडे खानेपानी टंकी निर्माण पाइप खरिद तथा धारा निर्माण	ठाडे खानेपानी टंकी निर्माण पाईप खरिद तथा धारा निर्माण योजना	१३००००	म्याद नाघेको	
			५	०१/१३/२०७८	१३२	ढुङ्ग्रेखोला लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजना	ढुङ्ग्रे खोला लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजना	३३३०००	म्याद नाघेको	
			६	०१/१३/२०७८	१३४	वडा भवन निर्माण	वडा भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	३३३०००	म्याद नाघेको	
			७	०१/१४/२०७८	१३६	माथागढी संरक्षण तथा पर्यटकीय स्थल निर्माण योजना	माथागढी संरक्षण तथा पर्यटकीय स्थल निर्माण उपभोक्ता समिति	३३३०००	म्याद नाघेको	
			८	०१/१४/२०७८	१३७	खल्लुकगैरा खुमडाँडा भुट्टुके लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजना	खल्लुगैरा खुमडाँडा भुट्टुके लिफ्टिङ खा.पा.तथा स.स. उ समिति	३३३०००	म्याद नाघेको	
			९	०१/१५/२०७८	१४१	कप्टी ग्याझडाँडा मौलाथर लिफ्टिङ्ग खानेपानी	कप्टी ग्याजडाँडा मौलाथर लिफ्टिङ्ग खा.पा.उ.स	२१५०००	म्याद नाघेको	
			१०	२०७८/०२/३१	१५२	पुरन पानी लिफ्टीङ	पुरनपानी लिफ्टिङ्ग	६६,०००	म्याद नाघेको	
			११	०३/११/२०७८	१७३	स्वागतद्वार निर्माण	माथागढी स्वागतद्धार निर्माण उ.स	३३००००	म्याद नाघेको	
			१२	११/२५/२०७७	१०९	एक विद्यालय एक बाल क्लब गठन तथा सञ्चालन	अशेष भट्टराई	१०००००	म्याद नाघेको	
			१३	०१/१४/२०७८	१३८	विद्यालयमा भित्ते पत्रिका तयारी तालिम तथा सामाग्री वितरण	अशेष भट्टराई	१०००००	म्याद नाघेको	
			म्याद नाघेको जम्मा					२६३८०००		
			कुल जम्मा					५२८००००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२४			**डीपीआर खर्च** डीपीआर खर्च –बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरको छ ।	

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	परामर्शदाता	स्वीकृत बजेट	खर्च रकम
१	विभिन्न योजनाको लागि डि.पि.आर तयार	ट्रिमेन्डस इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्ट प्रा.लि.	५०००००	४९६९७४
२	औद्योगिक ग्राम स्थापनाको लागि डि.पि.आर.	भ्याली इन्जिनियरिङ्ग कन्सलटेन्सी	३०००००	२,९७,६४०
३	गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणको लागि माटो परिक्षण	पि.जि.इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	५०००००	४,६२,१०४
४	गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणको लागि माटो परिक्षण	भिजनरी डिजाइन प्रा. लि.	५०००००	४,६१,७९०
५	१५ शैया अस्पतालको डि.पि.आर	ईन्जिनियरिङ एण्ड एजुकेशनल सर्भिसेसप्रा.लि	१३०००००	१२९९५००

२५			**कन्टिन्जेन्सी खर्च** कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० को उपनियम (७) सँग सम्बन्धित अनुसूची १ मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट र स्टाफ खर्चको लागि २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्चको लागि २ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट ३ प्रतिशतका दरले बिलबाट यस्तो रकम कट्टी गर्ने गरेको छ । कार्यालयले आ.व २०७७/७८ मा कन्टीन्जेन्सी बापत रु २७ लाख १९ हजार कट्टी गरेको छ । उक्त रकम मध्ये रू. ९ लाख ५४ हजार खर्च भएको छ । यसरी कट्टी गरेको रकमको कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेमा राख्ने गरेको छैन ।	
२६			**मालसामानको गुणस्तर परीक्षण** मालसामानको गुणस्तर परीक्षणः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५ मा सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरिएका मालसामान सम्झौतामा उल्लिखित प्राविधिक स्पेसिफिकेशन र गुणस्तर बमोजिमका भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने, निरीक्षण वा परीक्षण गर्ने निकाय, अधिकारी वा समितिले निरीक्षण वा परीक्षण गरी सकेपछि स्वीकृत र अस्वीकृत मालसामानको विवरण उल्लेख गरी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, त्यस्तो प्रतिवेदनमा जाँच भएको मालसामानको नाम, प्रतिशत, स्पेसिफिकेशन, निरीक्षण वा परीक्षणको परिणाम उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस सम्वन्धमा देखिएका उल्लेखनीय व्यहोरा निम्नानुसार छन्:	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• कार्यालयमा मालसामान प्राप्त भएपछि खरिद सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार स्पेसिफिकेशन तथा गुणस्तर सम्वन्धी मापदण्ड पुरा गरे नगरेको खुल्ने गरी परीक्षण सूची सहित नियमको व्यवस्था बमोजिम प्राविधिक स्पेशिफिकेशन तथा गुणस्तर सम्वन्धी सर्त पुरा गरे नगरेको प्रतिवेदन पेश गर्ने गरको पाइएन । तसर्थ मालसामानको प्रकृतिअनुसार तुलनात्मक तालिका वा परीक्षण सूची (check list) सहितको प्रतिवेदन प्राप्त गरी मालसामान दाखिला तथा भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने देखिन्छ । • देहायका मालसामान खरिद गरी सम्वन्धित आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गरेकोमा निरीक्षण÷परीक्षण गर्न गठन गरिएको बोर्डले तयार गर्नेगरेको खोलुवा फाराम समेत नलिई भुक्तानी गरेको उदाहरण देहाय अनुसार रहेको छ	

गो.भौ. र मिति	मालसामानको नाम	भुक्तानी रकम	बिक्रेता
९७–२०७७।१२।२१	फर्निचर खरिद	१००००००.	पाल्पा भैरव मल्टि सप्लायर्स
१४०–२०७८।१।१५	ल्यावको समान खरिद	३९८७२४.३५	ओम सर्जिकल
१५४–२०७८।३।३	मिशनरी औजार	१३६०००.	सुविधा सप्लायर्स
१५७–२०७८।३।५	व्याट्री व्याकअप	४९९४६०.	सूर्योदय उर्जा प्रा.लि.
१६१–२०७८।३।६	फर्निचर खरिद	३०२६१४.	न्यू पौडेल स्टील एण्ड फर्निचर
१६३–२०७८।३।९	फर्निचर खरिद	४७५७८६.	न्यू काशी फर्निचर उद्योग
१८४–२०७८।३।१५	कम्प्युटर खरिद	९८०००.	लुम्बिनी कम्प्युटर सप्लायर्स
१६६–२०७७।३।९	मेशिनरी तथा औजार	११०३०८.	अल्फा आइटी एण्ड सोलुसन

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२७			**योजना छनोट र कार्यान्वयन** **योजना छनोट र कार्यान्वयन:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रकृतिका योजना छनोट गरी प्राथामिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत वार्षिक गाउँ विकास योजना २०७७÷७८ को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।	

विवरण	रु १ लाख सम्म	रु १ लाख देखि २ लाखसम्म	रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका	रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका	रु १० लाखभन्दा बढीको	जम्मा
योजना संख्या	७७	७०	५३	३०	१६	२४६
जम्मा रकम	६४.५० लाख	रु १.२३ करोड	१.९० करोड	२.५२ करोड	४.५८ करोड	१०.८७ करोड

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रू. एक लाख देखि १० लाखसम्मका जम्मा २३० वटा योजना संचालन गरेकोमा रू. १ लाख भन्दा मुनिका मात्र ७७ वटा योजनाहरू रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरू संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षै भरी योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट चालु प्रकृतिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२८			**कर कट्टी** आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ (३ क) मा उपभोक्ता समिति मार्फत काम गराउने गरी गरिएको पचास लाख रुपैयाँ भन्दा बढीको भुक्तानी रकममा एक दशमल पाँच प्रतिशतका दरले करकट्टी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका उपभोक्ता समितिहरु मार्फत पचास लाख रुपैयाँ भन्दा बढीको योजना कार्यान्वयन गराएकोमा भुक्तानी गर्दा एक दशमल पाँच प्रतिशतका दरले कर कट्टी गरी राजस्व दाखिला हुनुपर्ने रु	१३६,८२४

भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	सम्झौता रकम	भुक्तानी रकम	अग्रिम आयकर
२५८/२०७८/३/२६	झडेवा जगात वसेनी दमार झुम्सा जोडने मो.बा.उ.स. ५	५५११८९५	४६५७५८०	६९८६३
२९०/२०७८/३/२९	झडेवा रहवास दुम्कीवास मोटर बाटो उ.स. ७	५५२१४९२	४४६२१३३	६६९६१
जम्मा		११०३३३८७	९११९७१३	१३६८२४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२९			**गुणस्तर परीक्षण** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५ (१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले देहायका उपभोक्ता समितिहरु मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने R.C.C .कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । केही उदाहरण देहाय बमोजिम छन् ।	

भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	परिमाण	दर	जम्मा	योजनाको कुल भुक्तानी
३०/२०७८/३/३०	नवप्रतिभा आ.बि.	RCC (१:१.५:३)	५.४४	१३२३३	७१९७८	३३००००
१६/२०७८/३/१७	बिक्रम आ.बि. ३	RCC (१:१.५:३)	२९.५७	१५४०९	४५५६२९	९६२१५५
२२/२०७८/३/२८	कर्णधार प्रा. बि. शौचालय नि. उ. स.४	RCC (१:१.५:३)	१२.४३	११८२५	१४७००८	६५१२१३
जम्मा					६७४६१५	१९४३३६८

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३०	२५८	२०७८-३-२६	**कर बिजक** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ (१) मा प्रत्येक दर्ता भएको प्रत्येक व्यक्ति तथा फर्मले मूल्य अभिवृद्धि नियमावली, २०५३ को अनुसूची -५ बमोजिमको ढाँचामा सिलसिलेवार नाम सहितको प्रिन्टेड विजक जारी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले झडेवा जगात वसेनी दमार झुम्सा दुई स्थानीय तह जोडने सडक उपभोक्ता समितिबाट मिति २०७८/२/१६ सम्म कार्यसम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७७/११/१७ मा रु ५५११८९५ को लागत सम्झौता भएकोमा उपभोक्ता समितिले योजना कार्यान्वयन गरी योजनाको भुक्तानीको लागि गाँउपालिकामा बिल भरपाई पेश गरेकोमा Earth Exavation कार्यको Surya construction firm pvt. ltd. , Surkhet ले मेसिनको कार्य गरेको भनी मू.अ.कर रु २५४९३९.६६ समेत रु २२१६०१४ को फोटोकपी बिल पेश गरेकोमा निज फर्मले आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजनको प्रमाण पेश हनुपर्ने रु २५४९३९.६६	२५४,९३९.६६

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>

बढी भुक्तानी

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (६) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, बिल, भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यसतो समिति वा समुदायको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले देहायका उपभोक्ता समितिहरुबाट कार्य गराएकोमा छडको काम (Reinforcement works) मा बास्तविक नाप जांच भन्दा बढी परिमाणको कार्यसम्मपन्न प्रतिवेदन बनाई भुक्तानी दिएको असुल गर्नुपर्ने रु १८७६३३

<table>
<tr><th>भौ.नं./मिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>मूल्यांकन/नापी अनुसारको कायम परिमाण</th><th>भुक्तानी परिमाण</th><th>बढी मूल्यांकन परिमाण</th><th>दर</th><th>बढी भुक्तानी (उ सको अंश कटाई)</th></tr>
<tr><td colspan="2">प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३०/२०७८/३/३०</td><td>नवप्रतिभा आ. बि .</td><td>१२५९</td><td>२५६२</td><td>१३०३</td><td>१०१.२४</td><td>१११४२९</td></tr>
<tr><td>१६/२०७८/३/१७</td><td>विक्रम आ.बि.भवन नि उ स ३</td><td>१०८०</td><td>१७५०</td><td>६७०</td><td>१०१.२४</td><td>५७६३५</td></tr>
<tr><td colspan="2">संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३/२०७८/३/१९</td><td>सराई बरपोखरा धरादी मुनीटोल उ स ३ /८mm</td><td>३७४</td><td>५९०</td><td>२१६</td><td>१०१.२४</td><td>१८५६९</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा</td><td>१८७६३३</td></tr>
</table>

</td><td>१८७,६३३</td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td>२०७८-११-५</td><td>

उपभोक्ता समिति दर्ता

उपभोक्ता समिति दर्ता — सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउने व्यवस्था छ । संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ मा कुनै पनि संस्था विधानसहित दर्ता नभएमा कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन । पालिकाले यो बर्ष विभिन्न २११ उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी कार्य गराई रु ८९४२१६१२.३९ भुक्तानी गरेकोमा यसरी कार्य गर्न गठन भएका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्थाअनुसार दर्ता भएको पाइएन । त्यस्ता समितिहरु स्थानीय स्तरमा सञ्चालित आयोजनाको निर्माण गर्न अस्थायी रुपमा गठन हुने र कार्य सम्पन्न पश्चात् समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण कार्य सम्पन्न भएका आयोजना सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारमा ती समितिलाई जिम्मेवार बनाउन कठिनाइ हुने र त्यस्ता समितिहरुले आयव्यको लेखापरीक्षण समेत नगराउने भएकोले स्थायी संयन्त्रमार्फत् काम गर्ने, गराउने गरी सुधार हुनुपर्दछ ।

</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३			**उपभोक्ता समिति दर्ता**	
३३.१	८१	२०७३-११-६	आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ (३क) अनुसार उपभोक्ता समितिमार्फत काम गराउने गरी गरिएको पचास लाख रुपैयाँभन्दा बढीको रकममा एक दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले करकट्टी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । रू. ५५०१०७४।– लागत अनुमान भएको कुसेनी कुलो तथा नाली निर्माण उपभोक्ता समितिबाट गर्ने गरी सम्झौता भएको छ । उक्त कार्यको लागि गाउपिलकाबाट रू. ५० लाख भुक्तानी हुने गरी बजेट विनियोजन भएको मध्ये रू. १६२५३४१।– भुक्तानीमा नियम अनुसार १.५ प्रतिशत करको दरले रू. २४३८०.१२ असुल हुनु पर्ने रू.	२४,३८०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३.२			नन्फाइलर– मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मू.अ.कर रू. ४०००२२.४५ समेत रू. ३४६६११६.४५ भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि ती फर्महरू कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो । कानूनी व्यवस्थाअनुसार विवरण नबुझाएकोले कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रू.	४००,०२२

गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	नन्फाइलर रहेको मिति	भुक्तानी रकम	मूअकर कर रकम
स्थानीय पूवार्धार					
९–२०७८।३।२३	अँगाहाखोला निर्माण सेवा	६०९६३५२४५	२०७७।M।४	३६५०१८.००	४१९९३.००
गापा पूँजीगत					
१७५–२०७८।३।१३	”	६०९६३५२४५	२०७७।M।४	२६९०१३.४५	३०९४८.४५
१४३–२०७८।१।१७	दावा निर्माण सेवा	३००३७७७६७	२०७७।M।१०	१९७१८४४.००	२२८११४.००
२४२–२०७८।३।२३	दावा निर्माण सेवा	३००३७७७६७	२०७७।M।१०	४८२२४१.००	५५४८०.००
संघीय सशर्त चालु					
६६–२०७८।३।६	आवर इन्टरनेट एण्ड एड एजेन्सी	६०२७१२०६२	२०७८।M।३	३७८०००.००	४३४८७.००
जम्मा				३४६६११६.४५	४०००२२.४५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३४			**प्राविधिक वील र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन** प्राविधिक बील र कार्य सम्पन्नः सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बील वा अन्य कुनै बील बीजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने ब्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरूबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बीलहरूमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बीलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाइएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा एकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बील बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।	
३५			**गुणस्तर परीक्षण**	
३५.१			गुणस्तर परीक्षण - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । केही उदाहरण देहाय बमोजिम छन् । भौ.नं. मिति | निर्माण कामको विवरण | खुद भुक्तानी १००–२०७७।१२।२५ | दमार मोटरबाटो निर्माण | ३७८२६४ ११९–२०७७।१२।१० | खहरे एकलेबर मोटरबाटो | ७७५४७२ १३२–२०७८।१।१३ | सोराहे हुँदै सन्जरखोला नाली | ६७८७५० ९९–२०७७।१२।२५ | प्रतिक्षालय निर्माण | ७८००० ११३–२०७७।१२।९ | नील कुमारी स्मृति भवन | १४५६८९९ गुणस्तर परीक्षण वेगर गरेको काम दिगोपना र विश्वसनीय नहुने भएकोले यसमा सुधार हुनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३५.२			**गुणस्तर परीक्षणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५ मा सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरिएका मालसामान सम्झौतामा उल्लिखित प्राविधिक स्पेसिफिकेशन र गुणस्तर बमोजिमका भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । देहाय अनुसारका योजनाको काममा PCC 1:1.5:3 for RCC कार्य गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिबाट काम गराएकोमा सो कामको ल्याव टेष्ट रिपोर्ट पेश नभएकोले कामको गुणस्तर सम्बन्धमा एकीन सकिएन ।	२४४,४१२

भौ.नं. मिति	योजनाको नाम	कूल भुक्तानी रकम	परिमाण	दर	भुक्तानी रकम
१३२–२०७८।१।१३	सोराहे हुँदै सन्जरखोला नाली	६७८७५०	४४.५५	१५३८०.२८	६८५११४.५७
९९–२०७७।१२।२५	प्रतिक्षालय निर्माण	७८०००	२.५९	१५४०९.२८	३९९४०.८५
११३–२०७७।१२।९	नील कुमारी स्मृति भवन	१४५६८९९	३३.७	१५४०९.२८	५१९३५६.६२
	जम्मा				२४४४१२.०४

३६

दररेट फरक

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (११) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्मन्न गरिसकेपछि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाचपास गराई भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले देहायका उपभोक्ता समितिहरुबाट कार्य गराएकोमा निम्नानुसारका कार्यको स्वीकृत जिल्ला दर रेट तथा नर्म्सबाट कायम भएको दर रेट भन्दा बढी भुक्तानी गरेको असुल गर्नुपर्ने रु

भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	परिमाण	एकाई	भुक्तानी हुनुपर्ने दर	भुक्तानी भएको दर	बढी दर	बढी भुक्तानी उस अंश कट्टा गरी
प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम								
१६/२०७८/३/१७	विक्रम आ.बि. ३	ईटाको गारो १:४	८.६	घ.मी.	१५०९४	१६९३५	१८४१	१३४५३
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम								
२२/२०७८/३/२८	कर्णधार प्रा.बि. ४	ईटाको गारो १:६	७.३५	घ.मी.	१४०९१	१६९३५	२८४४	१७७००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			३/२०७८/३/१९	सराई बरपोखरा हुदै मुनीटोल सडक उ.स. ३	PCC १:२:४/M 15	२१.९५	घ.मी.	९१२७	१११९१	२०६४	३८४७७	
			३/२०७८/३/१९	तालमुल कुलो निर्माण उ. स. २	PCC १:३:६ /M 10	११.३८	घ.मी.	९३८३	११८१७	२४३४	२३४७४	
					RCC १: १.५ :३ / M20	५६	घ.मी.	११७६८	१५३८०	३६१२	१७१४२५	
			गाँउपालिका पूँजिगत									
			२९०/२०७८/३/२९	झडेवा रहवास दुम्कीवास मो.बा. उ.स. ७	PCC 1:2:4 / M 15	८.८	घ.मी.	९१२७	१०५५४	१४२७	१०६४२	
			जम्मा								२७५१७१	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३७			**हेभि मेसिनको प्रयोग** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धीत प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धीत योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धीत प्राविधिकको सिफारिश गराई नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । यसका केही उदाहरणहरू यसप्रकार रहेका छन् । भौ.नं. /मिति | उपभोक्ता समितिको नाम | कार्यसम्मपन्न | मेसिन खर्च | भ्क्तानी रकम २२/२०७८/३/२५ | जल्पा बेतनी बहादुर सडक उ. स. ८ | ८०३१६२ | ७४६०९८ | ६७७७४५ ७/२०७८/११/१९ | बोहोखर गोल्डी चौलानी मो. बा.उ.स.४ | ११२२८३३ | ९९४४०० | ९७०६६८ ९/२०७८/३/२३ | गोतामे घर मो.बा.उ.स.१ | ५५८९०१ | ५५५०२७ | ७२३९३० ७/२०७८/३/२२ | दिशाखरक सत्यवती बाघमारा बेतनी सडक ट्र्याक खोल्ने उ. स.८ | १३२२८७७ | ११०४३०६ | १११५४३५ २५८/२०७८/३/२६ | झडेवा जगात बसेनी झुम्सा दुई स्थानीय तह जोडने मो.बा.उ.स. ५ | ५३३०४०९ | २११६०१४ | ४६५७५८० २९०/२०७८/३/२९ | झडेवा रहवास दुम्कीवास मो.बा.उ.स.७ | ५१५९०७२ | २५०००१२ | ४४६२१३३ जम्मा | | ८०१५८५७ |	
३८			**उपभोक्ता समिति तर्फ**	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३८.१</td><td></td><td></td><td>बहाल करः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५७ अनुसार गाउँपालिका वा नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, कारखाना, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले त्यस्तो बहाल रकममा बहाल कर लगाउने व्यवस्था छ । तर उक्त व्यवस्था वाहेकको पालिकाले पटके रूपमा असुल गरेको देहाय अनुसारको बहाल कर गाउँपालिकको संचित कोषमा जम्मा गरेको रकम संघीय संचित कोष खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रू.
<table>
<tr><th>बजेट शीर्षक</th><th>गो भौ नं./ मिति</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>गा.पा. पूँजीगत</td><td>१४७–२०७२।२।१७</td><td>३१३१६.</td></tr>
<tr><td>,,</td><td>१०१–२०७७।११।२६</td><td>५४२६६.</td></tr>
<tr><td>,,</td><td>१२६–२०७७।१२।१२</td><td>१२७०७१.</td></tr>
<tr><td>,,</td><td>३०३–२०७८।३।२१</td><td>५३२५८४.</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>७४५२३७.</td></tr>
</table></td><td>७४५,२२७</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३८.२			जटिलसंरचना निर्माण – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, कल्भर्ट लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्पmत् गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन् :	

गो.भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	लागत अनुमान
१६२–२०७८।३।६	तल्लुङ खानेपानी लिफ्टिङ निर्माण	लिफ्ट खानेपानी	१६५०१६.९३
११३–२०७७।१२।९	नील कुमारी स्मृति भवन	भवन निर्माण	१६५०१९७.२२
२२८–२०७८।३।२२	सुशिल कोइराला स्मृति हल	सभाहल	२९१०४३०.००
प्रदेश पूँजीगत			
१६/२०७८/३/१७	विक्रम आ.बि. ३	भवन निर्माण	११००३२७.००
२२/२०७८/३/२८	कर्णधार प्रा.बि. शौचालय नि.उ.स.	भवन निर्माण	७७२८६७.००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३८.३</td><td></td><td></td><td>हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग— सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । यसका केही उदाहरणहरू यसप्रकार रहेका छन् ।
<table>
<tr><th>गो. भौ.नं./ मिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>निर्माण व्यसायी</th><th>कूल मूल्यांकन</th><th>हेभी उपकरणमा भएको खर्च</th></tr>
<tr><td>९१–२०७७।११।१७</td><td>शिकारकोट मोटरबाटो</td><td>पाल्पा माडी कन्ट्रक्सन</td><td>४५६५५१.८९</td><td>२९७८१५</td></tr>
<tr><td>११६–२०७७।१२।९</td><td>ग्याझडाँडा मैलाथर मोटरबाटो</td><td>लब्दकोट कन्स्ट्रक्सन</td><td>२७२२५२.०१</td><td>२३४३२८</td></tr>
<tr><td>२२३–२०७८।३।२१</td><td>चरघरे सिम्ले अर्गले मोटरबाटो</td><td>लब्दकोट कन्स्ट्रक्सन</td><td>२४७७८८.६३</td><td>१९२९९३.८३</td></tr>
<tr><td>२३७–२०७८।३।२३</td><td>मोटरबाटो मर्मत तथा सरसफाइ</td><td>मान्डब्य मल्टिपर्पोज</td><td>९१०५५.९२</td><td>१०११९९.९९</td></tr>
<tr><td>१८०–२०७८।३।१४</td><td>देउराली मौलाथर मोटर निर्माण</td><td>सिर्जनशील मल्टिपर्पोज प्रा.लि.</td><td>२८८१४३.०४</td><td>२५०८१२.५</td></tr>
</table>
नियमाबलीको ब्यबस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३८.४</td><td></td><td></td><td>निर्माण व्यवसायीबाट काम गराएको: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १० मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सव कन्ट्राक्टरबाट काम गराउन सकिने छैन भन्ने उल्लेख छ । नमूना छनोटको आधारमा परीक्षण गर्ने गरी छनोट भएका देहायका उपभोक्ता समितिले आफै निर्माण कार्य गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा निर्माण व्यावसायीबाट काम गराइ गाउँपिलकाबाट विनियोजन भएको रकमको निर्माण व्यवसायीहरूको विल पेश गरेको पाइयो । गाउँपालिकाबाट भुक्तानी भएको रकम रू. ६४४०१६१.०० मध्ये ६५०३८८६.१० को निर्माण व्यवसायीको विल पेश गरेको देखिन्छ ।गाउँपालिकाबाट भुक्तानी भएको रकमबाट नियमावलीमा भएको व्यवस्था विपरित काम गराउने उपभोक्ता समिति, जाँचपास गर्ने प्राविधिक तथा सिफारिसकर्ता एवं अनुगमनकर्तालाई यस सम्बन्धमा जिम्मेवार वनाउनु पर्ने देखिएको रू.
<table>
<tr><th>गो. भौ.नं./ मिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>कूल मूल्यांकन</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>निर्माण व्यसायी</th><th>हेभी उपकरणमा गरेको</th><th>जनसहभागिता</th></tr>
</table></td><td>६,४४०,१६१</td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
								खर्च		
			१२९–२०७८।१।१२	छाडिघाट गिजनडाँडा मोटरबाटो	४३५३१७.७२	३७८१३५.	पाल्पा माडी कन्ट्रक्सन	३७४०१८.	६१३१७.	
			१३०–२०७८।१।१२	सपाङ्दी रिङरोड निर्माण	२२५०५०.	१७६१७५.	पाल्पा माडी कन्स्ट्रक्सन	१९२५०९.	२६४७२.	
			१५६–२०७८।३।४	बोखर मझुवा मोटरबाटो	२३६८३०.९९	१९०२३२.	रानी महल माडी कन्स्ट्रक्सन	१९९९९९.९९	४१८३०.९९	
			”	पोखरा भञ्ज्याङ चौलानी मोटरबाटो	१६४२१५.७४	१४३६११.	माथागढी कन्स्ट्रक्सन	१४९९८०.३८	१४२१५.७४	
			८३–२०७८।११।७	सराइ सरापकोट झेरवाबास मोटरबाटो	७८४५०७।२२	६७७५३४.	पाल्पा माडी कन्ट्रक्सन	६११६३१.५८	१३०००७.२२	
			११४–२०७७।१२।९	गोहेलुङ भुटके मेटरबाटो	२८०९७१.४५	२४२९५२.	लब्दकोट कन्स्ट्रक्सन	२४६३९६.	३७२२१.४५	
			११५–२०७७।१२।९	ढाडकुन फुङ्दी मोटरबाटो	२८३५२३.	२३९९५७.	माथागढी कन्स्ट्रक्सन	२४९९६७.३	३९६२५.२१	
			२२७–२०७७।३।२२	आर्गिडाँडा मोटरबाटो मर्मत	४९७४१६.२९	४१११०८.	मान्डव्य मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	४१२४९९.९९	२८९१६.२९	
			२२९–२०७८।३।२२	झडेवा जगत सुनव महेशपुर मोटरबाटो	४०९८७३०.	३४२३०५८.	माथगढी, लब्धकोट कन्ष्ट्रक्सन	३४५०६८१.	७७६२६९.४१	
			२३४–२०७८।३।२३	भानीकगौरादेखि महिला भवन सम्म मोटरबाटो	१२५५४६.३१	१०५६३५.	रानी महल कन्स्ट्रक्सन	१४७१७९.४१	१५०९८.४८	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिबरण							बेरुजु रकम
			१७५–२०७८।३।२३	जगत पधेरापाटी थान्सिङ मोटरबाटो	२२१५८१.४	१९१६३०.	माथागढी कन्स्ट्रक्सन	२०००१०.	२६५८१.४	
			१७५–२०७८।३।१३	विहादीधाम मोटरबाटो	३०५४२९.३८	२६०१३४.	अँगाहाखोला निर्माण सेवा	२६९०१३.४५	१२९२९.३८	
			जम्मा		६८७४६१२.२८	६४४०१६१.		६५०३८८६.१	१२१०४८४.५७	
३८.५	२९९	२०७८-३-२२	झडेवा जगत सुनवल महेशपुर मोटरबाटो उपभोक्ता समितिसँग कुल लागत अनुमान रू. ५५००१७२।६६ भएको मोटरबाटो निर्माण कार्य गर्ने गरी सम्झौता भएकोमा देहाय अनुसार देखियो । १. आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ (३क) अनुसार उपभोक्ता समितिमार्फत काम गराउने गरी गरिएको पचास लाख रुपैयाँभन्दा बढीको रकममा एक दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले करकट्टी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समिमिले उक्त बाटो निर्माण कार्य वापत रू. ३४२३०५८।– भुक्तानी भएको छ । कार्यालयले उपभोक्ता समितिले पेश गरेको निर्माण व्यवसायीको मू.अ.कर विजक वापतको १.५ प्रतिशतले हुने अग्म कर रू. ४७०६०।– कट्टा गरेकोमा उपभोक्ता समितिलाइ कर वाहेकको भुक्तानी रकम रू. ३३६५७२५।– को १.५ प्रतिशतको दरले लाग्ने अग्रीम आयकर रू. ५०४८५.८८ असुल गर्नु पर्ने रू. २. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३६ अनुसार योजनाहरुको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र यसरी गरिने समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरु र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, त्यस्तो समीक्षामा सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । झडेवा जगत सुनवल महेशपुर मोटरबाटो निर्माणको लागि कुल लागत अनुमान रू. ५५००१७२।– भएकोमा रू. ४०९८७३०।– को मात्र कार्य सम्पन्न गर्न सकेको छ । सम्झौता भन्दा रू. १४०१४४२.०७ को कार्य सम्पन्न हुन नसकि जिम्मेवारी सारेको छ । यसरी कार्य सम्पन्न नगरी अधुरो रहन गएको उपयुक्त देखिएन ।							५०,४८६
३९			**घटी कर असुल**							
३९.१	२५५	२०७८-३-२२	कार्यालयले साकुरा पाइप उद्योगबाट २०७८ असार १८ गते को वील अनुसार खरिद गरेको एचडिपिइ पाइप खरिद गरी कार्यालयमा दाखिला गरी राखेको पाइयो । खरिद मूल्य अनुसार रु. २००००।– मूल्यको सामग्री आर्थिक वर्षको अन्त्यमा खरिद गरी कार्यालयमा मौज्दात रहेको कारणले बजेट निश्कृय रहेको अवस्था छ । उक्त परिमाणको पाइप आगामी वर्षको कार्यक्रममा समावेश गरी खर्च भएको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु.							२००,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३९.२	233	२०७८-३-२३	आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ (३क) अनुसार उपभोक्ता समितिमार्फत काम गराउने गरी गरिएको पचास लाख रुपैयाँभन्दा बढीको रकममा एक दशमलब पाँच प्रतिशतका दरले करकट्टी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । झडेवा करौली बहादुरपुर गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने सडकको लागत अनुमान रू. ५५०४२८३.२४ भएकोमा कन्टिन्जेन्सी, मर्मत संभारकोष कट्टी गरी रू. ४८६४५४५।– भुक्तानी भएको छ । उपभोक्ताले रू. ७१०३७६.०० को मू.अ.कर विजक (मू.अ.कर बाहेक) पेश भएकोमा कुल रू. ३८७८०।– अग्रीम कर कट्टी गरेको छ । उपभोक्ता समितिलाई कर कट्टी, कन्टिन्जेन्सी, मर्मत संभारकोष कट्टी बाहेक रू. ४७९१६५५।– भुक्तानी भएकोमा त्यसको १.५ प्रतिशतको दरले उपभोक्ता समितिबाट असुल हुनु पर्ने अग्रीम कर रू. ७१८७४.८३ हुनेमा कर विजकको बढी कट्टा भएको रू. २८१०४.३६ घटाउँदा वाँकी रू. ४३७७०.१७ असुल गर्नु पर्ने रू.	४३,७७०
४०			**विवरण पेश नभएकोः** **विवरण पेश नभएकोः** आय व्यय विवरणको आय तर्फ अन्य विविध आय रु ८८८६०।८० देखाएकोमा उक्त आम्दानीको विवरण पेश नगरेको ।	८८,८६०.८
४१			**आन्तरिक लेखापरीक्षण**	
४१.१			१ **आन्तरिक लेखापरीक्षण** - स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । २ **राजश्व संकलन तथा राजश्व नियन्त्रण खाताः** आन्तरिक आयः आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४को नियम १५ मा कार्यालय प्रमुखले प्रत्येक महिना राजस्व उठ्न छुट भए वा नभएको र राजस्व लेखा तथा दाखिलाको निरीक्षण गरी राजस्व हिनामिना भए वा नभएको एकिन गर्नु पर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष रु. १३९४८०००।– असुल गरेकोमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन्ः • गाउँपालिका कार्यालयमा राजश्व संकलनको लागि छापिने नगदी र मालपोत रसिदको कुनै यथार्थ विवरण छैन।वडाहरुले आफ्नो इच्छा अनुसार नगदी र मालपोत ठेल्ली छपाई प्रयोग गर्ने गरेको पाइयो।साथै कति ठेल्ली छपाई भएको हो कति प्रयोग भयो र कती बाँकी छ सोको कुनै यथार्थ विवरण पालिकासँग नभएको पाइयो।तसर्थ ठेलीबाट कति राजस्व संकलन भएको हो एकिन गर्न सकिएन । प्रशासनको लिखित आदेश विना आफुखुसी राजश्व असुली ठेली छपाई गरी त्यसको प्रयोग गर्नेलाई कानुनी कारबाही गर्नुका साथै कार्यालयले आवश्यक छानविन गरी राजस्व रकम यकिन गर्नुपर्दछ । • कार्यालयले राजस्व आम्दानीको लागि प्रयोग भएको रसिदको खाता, राजस्व असुली तथा दाखिलाको अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन । यसवाट कार्यालयको बास्तबिक राजस्व असुली र दाखिला एकिन हुन सकेन । कार्यालले यसमा बिशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित लेखाङ्कन तथा प्रतिबेदन गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४१.२			आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा : प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक कारोवार, आन्तरिक जाच एवं आर्थिक कार्य प्रणाली प्रभावकारी र व्यवस्थित गराउन आन्तिरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गर्नुपर्ने व्यबस्था भएपनि आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन भएको छैन । आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठनको अभावमा आर्थिक कारोवार अव्यवस्थित भई वित्तीय जोखिम वढ्ने संभावना रहन्छ । तसर्थ यस गाउपालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गरी आर्थिक कारोवारको यथार्थता एवं वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
४२	63	२०७८-२-१६	**गत बर्षको दायित्व भुक्तानी** १ **गत वर्षको दायित्व भुक्तानीः-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १५ मा अघिल्लो आ व को भुक्तानी दिन सकिने खर्चमा तलब (स्वीकृत दरवन्दीको), महंगी भत्ता स्थानीय भत्ता सरुवा भ्रमण खर्च र घर भाडा पोशाक खाद्यान्न औषधि उपचार बन्दीको सिधा सेवा निवृत्त सुविधा स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम समावेश भएको कुनै व्यक्ति फर्म संस्था वा कम्पनीसँग सम्झौता बमोजिमको रकम भुक्तानी हुन सक्ने व्यवस्था छ । गरिब घर पहिचान कार्यक्रमका सुपरभाईजर तथ गणकहरुको आ.व. 2076/77 मा सम्पन्न गर्नुपर्ने काम सम्पन्न नभएकोले आ.व. 2077/78 मा सम्पन्न गराई भौ नं ६३।०७८।२।१६ बाट रु २०७००० भुक्तानी दिएको पाइयो तर उक्त बक्यौता बाँकीको आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट प्रमाणित भएको छैन।साथै फिल्डमा काम गरेको हाजिरी प्रमाणित समेत पेश नभएकोले ती रकमहरु देहायका कर्मचारीहरुबाट असुल गर्नुपर्ने रु. कर्मचारीको नाम | पद | रकम ईश्वरी तिवारी | सुपरिवेक्षक | ३२००० शोभा कुमाल | गणक | ३५००० अम्बिका काफ्ले | गणक | ३५००० अनिल पन्थी | गणक | ३५००० विवेक न्यौपाने | गणक | ३५००० हुमिसारा सोती | गणक | ३५००० जम्मा रकम | | २०७००० २०७,०००	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४३		२०७८-३-१८	**बढी भुक्तानी** बढी भुक्तानीः आर्थिक कार्यविधि तथ वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ अनुसार बिल भुक्तानी गर्दा चेकजाँच गरि भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। भौ नं २४४।०७८।३।२३ बाट यस गाउँपलिकामा माथागढी मोटरबाटो पहिरो व्यवस्थापन भोक्ता समितीलाई लागत अनुमान र सम्झौता रु ५५३९९० भएकोमा उपभोक्ताको सहभागिता कट्टी गरी रु ४६७५०० भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु ४८४५०० भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको असुल गर्नुपर्ने रु	१७,०००
४४			**सेवा प्रवाह** स्थानीय तहको अधिकारसम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न जनसहभागिता, उत्तरदायित्व र पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने दायित्व स्थानीय तहमा रहेको छ । पालिकामा दरबन्दी अनुसार कर्मचारी पदपूर्ति नभएको, कार्यालय भवन तथा अन्य पूर्वाधारको अभाव रहेको, भौगोलिक कठिनाइ लगायतका कारण सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन सकेको छैन । गाउँसभाबाट धेरै संख्यामा टुक्रे योजना पारित गरेको र पारित योजनाहरु कार्यान्वयन नगरी योजनाको रकम अन्य शिर्षकमा रकमान्तर गर्दा अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा बढी खर्च हुने, खरिद प्रक्रिया कानुन विपरित हुने, दिगो योजना नबनाउने लगायतका समस्या रहेकोमा पालिका आफैले गर्ने, निजी क्षेत्रले गर्ने, साझेदारीमा गर्ने र नागरिक संस्थामार्फत गराउने कार्यहरुको पुनरावलोकन नहुँदा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुने देखिदैन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४५			**सोझै खरिद** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्थाःछ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझैगर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझैखरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपूर्तिकर्तासंग एक पटकभन्दा बढी सोझैखरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाले मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्चबापत देहायका फर्म र सप्लायर्ससँग पटके रुपमा सामान खरिद गरेको नियमसंगत नदेखिएको रु	१,२५८,९४९

भौ नं र मिति	खर्च शिर्षक	फर्म वा सप्लायर्सको नाम	रकम
40 09.12	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	आर सि ए इन्टरप्राइजेज	१७३१४४
129 12.29	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	जनसेवा सप्लायर्स	९६७२०
	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	तानसेन ट्रेड सेन्टर	७३०६५
	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	न्यू कानुंग स्टेश्नरी	५३३९०
	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	गणेश प्रिन्टर्स	१४२४०५
	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	तानसेन ट्रेड कन्सर्न	११८०८०
239 03.21	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	नेशनल ब्याग हाउस	१९४०४०
	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	व्यक्तिगत खरिद	८४४३५
	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	प्रिन्टिंग स्टेश्नरी	५९५२५
258 06.26	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	जनसेवा सप्लायर्स	९६९४५
273 03.30	मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च	असिम अफसेट प्रेस	१६७२००
जम्मा			१२५८९४९

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४६			**औषधी खरिद** **औषधी खरिद–** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था भए छ । तर पालिकाले उक्त प्रक्रियावेगर रु.।।।।।।।।।।।।।÷ का औषधि सोझै खरिद गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरू निम्नानुसार छनः • खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको, • आपूर्ति हुने औषधि डव्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको, • आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन, • औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको, • औषधिको खर्च घटाउदा माग फारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको । तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएकोएकीन गरी स्थानान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरू जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४७			**अनुदान वितरण** पालिकाले कृषि, पशु, लक्षित वर्ग लगायतका कार्यक्रमको अनुदान एकद्वार प्रणालीबाट संचालन गर्दा पारदर्शिता र दोहोरो वितरणको अवस्था हुँदैन । पालिकाबाट स्पष्ट नीति तथा कार्यक्रम र सीमा निर्धारण नगरी एकै प्रकृतिको कार्यक्रमको सशर्त र समानीकरणबाट दिएको र सो को अनुदानबाट कृषकको आयस्तरमा परेको प्रभाव, उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्दि तथा रोजगारी सिर्जना लगायतका विषयमा अनुगमन भएको देखिएन । स्पष्ट निति तथा कार्यक्रम र सीमा निर्धारण गरी एकद्वार प्रणालीबाट अनुदान दिने र दिएको अनुदानको उपयोग र उपलब्धि सम्बन्धमा अनुगमन गरी पार्दर्शिता कायम गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४८			**सार्वजनिक सुनुवाइ** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७८ ५ बमोजिम हरेक स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाइ पारदर्शी उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक परीक्षण सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाइ जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी वित्तीय जवाफदेहीतालाइ प्रभावकारी बनाउने व्यवस्था छ । पालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरेको योजनामा आय व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक परीक्षण नभएकोले पारदर्शिता र जवाफदेहिताको पालना भएको सुनिश्चित गर्न सकिएन ।	
४९			**मौज्दात राखेको** कार्यपालिकाको मिति २०७७ भदौ १० को निर्णय नं. १४.१ अनुसार गाउपिलकाबाट आ.व. २०७७।७८ मा खरिद गरिएका ग्याविन जाली प्रत्येक वडालाइ ३० वटाको दरले वितरण गर्ने र गाउँपालिकामा ४० वटा रहने, एच.डि.पि. पाइप १७०० मिटरको दरले प्रत्येक वडालाइ उपलब्ध गराउने र गाउँपिलकामा २२८० राख्ने निर्णय भएको छ । वितरणको भर्पाइ, प्रतिवेदन वडा कार्यालयहरूले गाउपिलकाके जिन्सी शाखामा बुझाउने समेत निर्णयमा उल्लेख छ । सो निर्णय अनुसार वितरण गर्न कार्यालयले देहाय अनुसार खरिद गरेको एच.डि.पि. पाइप, तारजाली लगायतका सामग्री खरिद गरी दाखिला गरी राखेको पाइयो । खरिद मूल्य अनुसार रु. ७७६०२६।४८ मूल्यको खरिद गरी कार्यालयमा मौज्दात रहेको कारणले बजेट निश्कृय रहेको अवस्था छ । वार्ड नं. ८ ले पाइप र जाली वितरणको भर्पाइ बुझाएको, वार्ड नं. ५ ले पाइप वितरण गरेको भर्पाइ मात्र पेश गरेको अवस्था छ । भर्पाइ पेश गरे पनि तारजालीको उपयोगको अवस्था खुलाएको छैन । गाउँपालिकामा रहेको पाइप तथा तारजाली र वडा कार्यालयमा रहेको पाइप तथा तारजालीको उपयोगको प्राविधक नापजाँच र उपयोगको अनुगमन समेत खुल्ने विवरण पेश हुनु पर्दछ । उक्त परिमाणको पाइप तथा तारजाली आगामी वर्षको कार्यक्रममा समावेश गरी खर्च भएको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु. भौ.नं. र मिति | सामानको विवरण | आपूर्ति कर्ता | भुक्तानी रकम ५३–२०७७।९।२३ | एच.डि.पि. पाइप | जगदम्बा प्लाष्टिक इन्डष्ट्रिज | ५९९३९१.५५ ४७–२०७७।९।१६ | तारजाली | लोकप्रीय सप्लायर्स | ७६४५५६.८७ जम्मा | | | १३६३९४८.४२	१,३६३,९४८
५०			**सेवाप्रवाहको स्थिति**	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५०.१</td><td></td><td></td><td>सेवाप्रवाहको स्थिति : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने ब्यवस्था अनुसार १० वटा ऐन, ४ वटा नियमावली र १६ वटा कार्यबिधि स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस वर्ष पालिकाबाट जन्म दर्ता ५८७ वटा, मृत्यु दर्ता २८४ वटा, बसाइँसराइ १९३ वटा, विवाह दर्ता १७० वटा, सम्बन्ध विच्छेद दर्ता १८ वटा गरेको विवरण प्राप्त भएको छ पूर्र । ग्राभेल सडक निर्माण सडक ५ कि.मि. र ग्राभेल सडक मर्मत २ कि.मि. रहेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाहमध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोष जनक देखिएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>५०.२</td><td></td><td></td><td>वडा सचिवको पदपूर्ति: पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपूर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ । रिक्त पदहरूको पदपूर्ति गर्नुपर्दछ ।
<table>
<tr><th>वडा संख्या</th><th>वड सचिवको दरबन्दी</th><th>वडा सचिवको पदपूर्ति</th><th>रिक्त वडा सचिव</th></tr>
<tr><td>८</td><td>८</td><td>०</td><td>०</td></tr>
</table>
वडाबाट हुने सेवा प्रवाहलाइ प्रभावकारी बनाउन वडा सचिवको पदपूर्ति हुनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>५१</td><td></td><td></td><td>प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम
कार्यक्रम अन्तर्गत कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना सञ्चालन गर्न कुल निकासा प्राप्त रु.१२२९९८००।– मध्येबाट बाटो निर्माण, नाली निर्माण र नालीको पहिरो सफा गर्ने कार्यमा सामग्री खरिद तथा ढुवानी र कण्टिन्जेन्सी खर्च बाहेक श्रमिक ज्यालामा रु. ३१६१२८४.३९।– खर्च भएको देखिन्छ । रोजगार कार्यक्रममा आवद्ध हुनको लागि ८२४ जनाले निवेदन दिएकामा जम्मा २१६ जना छनोट भएको प्रतिवेदन गाँउपालिकाले तयार गरेको छ । पालिकका ८ वटा वडा मध्ये ६ वटा वडामा यो कार्यक्रम संचालन भएको जानकारी गाँउपालिकाले दिएको छ । ६ वटा वडामा सञ्चालित कार्यक्रममा १०३ जनालाई दैनिक ५१७ को दरले अधकतम ९६.५ दिन देखि न्यूनतम १७.२८ दिन रोजगारी दिएको पाइयो ।यसरी सञ्चालित कार्यक्रमको नापी तथा मूल्यांकन तयार गरे पनि कार्य दिन र कूल कार्य बीच तुलना गर्न सक्ने अवस्था छैन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>५२</td><td></td><td></td><td>बिल भरपाई पेश नभएको
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा भुक्तानी दिदा खर्चको बिल भरपाई पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाले जनप्रिय प्रा वि शान्तिनगर झडेवालाई फर्निचर तथा मेशिनरी औजार खरिदको लागि रु २००००० निकासा दिएकोमा नियमावलीको उपरोक्त प्रावधान बमोजिम बिल भरपाई तथा दाखिला प्रतिवेदन पेश नभएको रु</td><td>२००,०००</td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५३	१९९	२०७८-३-१३	**प्रमाण पेश** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम ३९ को उपनियम १ मा बजेटको सीमाभित्र रही निर्धारित कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम ५ मा खर्च गर्दा खर्चको विल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले सौभाग्य माध्यामिक विद्यालयलाइ प्राविधिक शिक्षा संचालन बापतको रकम रु ५ लाख भुक्तानी भएकोमा सो को जिन्सी दाखिला प्रमाण पेश नभएको रु	५००,०००
५४			**मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**	
५४.१			**मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम :** मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास तथा रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन कार्याविधि,२०७५ को परिच्छेद ३ मा लक्षित समूहको व्यवस्था गरेको छ।कार्यालयले मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास कार्यक्रमको लागि संचालन गरेको कार्यक्रममा लक्षित वर्गको छनोटको आधार पेश गरेको छैन । अति विपन्नको स्पष्ट आधार एवम् मापदण्ड नवनाई रु ६० लाख खर्च लेखी कार्यक्रम संचालन गरेकाले वास्तविक लाभग्राही समावेश भए नभएको एकिन हुन सकेन । कार्यालयले कार्यक्रमको प्रभावकारीताको अनुगमन मुल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । स्पष्ट आधार एवम् मापदण्ड बनाई खर्च लेख्नु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५४.२</td><td></td><td></td><td>सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझैगर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने र खरिद प्रक्रिया टुक्रा पार्न नमिल्ने उल्लेख छ । पालिकाले मुख्यमन्त्री ग्रामिण विकास रोजगार कार्यक्रमबाट ECD कक्षा व्यवस्थापन सामग्री र व्यावसायिक तरकारी खेती कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि सामग्री खरिद गर्दा देहायका फर्म र सप्लायर्ससँग टुक्रा पारी खरिद गरेको नियमसंगत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>भौ नं र मिति</th><th>फर्म वा सप्लायर्सको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td rowspan="3">२७ ०३।२७</td><td>डेल्टामार्ट प्रा ली</td><td rowspan="3">११९९१५४</td></tr>
<tr><td>नवपौडेल ट्रेडर्स</td></tr>
<tr><td>माँ कालि झोला उद्योग</td></tr>
<tr><td rowspan="2">२० ०३।२३</td><td>पाण्डे स्टोर्स</td><td rowspan="2">७६५६१४</td></tr>
<tr><td>एसियन एग्रो ट्रेड</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१९६४७६८</td></tr>
</table></td><td>१,९६४,७६८</td></tr>
<tr><td>५५</td><td></td><td></td><td>खानी क्षेत्रको आय
राष्ट्रिय खनिज नीति, २०७४ बुँदा नं. ५.५ को ११ अनुसार खनिज कार्यबाट प्राप्त भएको राजस्व निश्चत अंश प्रभावित क्षेत्रको विकासमा खर्च गर्न प्रदेश तथा स्थानीय तहमा राजस्व बाँडफाँड गरिने व्यवस्था छ । माथागढी गाउँपालिकामा सञ्चालित रहवास र धामिगा गरी २ वटा खानीबाट प्रति मेट्रिक टन रू. ६ को दरले पालिकाले जम्मा रू. ८०३७१२०.०० राजस्व प्राप्त गरेको छ । पालिको क्षेत्र भित्र सञ्चालित खानिहरूले कति परिमाण उत्खनन गरेर उक्त राजस्व प्राप्त भएको हो भन्ने सम्बन्धमा पालिकासँग कुनै अभिलेख रहेको पाइएन । यससम्बन्धी सम्झौता सोझै खानी विभागले गर्ने भएकाले स्थानीय तह सम्झौताको वारेमा अनविज्ञ रहेको छ । धुलोधुँवा नियन्त्रण हुनुपर्ने, धर्मकाँटा राख्नुपर्ने, सडकको मापदण्ड अनुसार ढुंगा बोक्नुपर्ने, वातावरण संरक्षण र पहिरो नियन्त्रणमा खानी संचालकले ध्यान दिनु पर्ने मिति २०७८ फागुन ५ गतेको रहवास खानी खानी क्षेत्रको स्थलगत अनुगमनको क्रममा देखियो । उत्खनन अनुमतिपत्रमा तोकिएको निर्धारित परिमाण अनुसारको चुनढुंगाको राजस्व एकीन गर्न खानी क्षेत्रमा उचित नापजाँचको व्यवस्था हुनु पर्दछ ।
No description available. No description available.</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५६			अनुगमन तथा सम्परीक्षण स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही ऐनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा सम्परीक्षण भई गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ ।	
५७			अद्यावधिक बेरुजु यस पालिकाको २०७७।७८ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ ।	

गत वर्षसम्मको बेरुजू (A)	सम्परीक्षणको लागि पेश भएको रकम	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (C=A-B)
४४४४५०००	०	०	४४४४५०००

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	यो वर्ष कायम बेरुजू (C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू (D)	अध्यावधिक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
४४४४५०००	०	२७०४७७९१	०	७१४९२७९१

https://nams.oag.gov.np